საქართველოს რესპუბლიკა

იმისთანა წმინდა საქმეში, რაგვარიც ბოლდვერი სიფცვაა, ფცეილებით და ჭიანებით ბუნების გაფანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

პარასკევი, 6 აგვისტო, 2010 წელი.

№146 (6512)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge

ფასი 50 თეთრი.

დაუსრულებელი გზა, „დამშრალი“ შადრევანი და... „გაპარული“ პროექტი,

ანუ „ანგარიშიანობა“, რომელიც დედაქალაქს ბიუჯეტს „უმსუბუქებს“, „ნოვატორებს“ კი - ცხოვრებას

2

საქართველოს კონსტიტუციის ახალი პროექტი

გულდასმით განვიხილოთ, სანამ კანონად ამუშავებულა!

როგორც ცნობილია, საქართველოს პარლამენტის გადაწყვეტილებით, საყოველთაო-სახალხო განხილვისთვის გამოქვეყნდა სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიის მიერ შედგენილი პროექტი საქართველოს კონსტიტუციური კანონისა – „საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ“.

ამ მნიშვნელოვანი საქმისთვის ხელშეწყობის მიზნით, დღეს „საქართველოს რესპუბლიკაც“ აქვეყნებს ამ პროექტის ტექსტს. მომდევნო ნომერში კი დავბეჭდავთ საზოგადოებრივი საკონსტიტუციო კომისიის მიერ შემუშავებულ „საქართველოს კონსტიტუციის ახალი რედაქციის განვრცობილ კონცეფციას“.

ძვირფასო მკითხველო, სანამ გვიან არ არის, მაქსიმალურად გამოვიყენოთ ხელისუფლების მიერ თუნდაც ძუნწად გამოყოფილი დრო – ვადა შემოთავაზებული დოკუმენტის პროექტის გულდასმით განხილვისათვის და საიმისოდ, რომ მისი ამუშავებით კანონიერი საფუძველი არ შევუქმნათ ხელისუფლებაში სამიდლემშიოდ ყოფნის არცთუ თავნასახელებ მოსურნეთ.

5-8

როგორ ღუპავს ხალხს და როგორ ავსებს ბიუჯეტს კახა ბაინდურაშვილის „რევოლუციურად“ და „უპრეცედენტოდ“ მონათლული ახალი საგადასახადო კოდექსი

4

სარცხვინელიდან აყროლებული საქართველო,

ანუ როდემდე ვუყურეთ ტელეეთერზე გაჯეჯილებულ უხეირო აბორტის მსხვერპლ ლესბოსელებსა და პედერასტებს

3

როგორ „წყვეტენ“ ჩვენთან უნიჭოდ დადგმული ტელეშოუებით დასაქმების პრობლემას...

3

ეკონომიკურმა კრიზისმა მონარდევებსაც „დაარტყა“

11

სტალინი უკვე ქართველი აღარაა?..

8

◎ დედაქალაქი

დაუსრულებელი გზა, „დამშრალი“ შადრევანი და... „გაპარული“ პრომეთე,

ანუ „ანგარიშიანობა“, რომელიც დედაქალაქს ბიუჯეტს „უმსუბუქებს“, „ნოვატორებს“ კი - ცხოვრებას

***რამდენიმე** დღის წინათ პოპულარული მსახიობისა და რამდენიმე ტელეგადაცემის წამყვანის ვასიკო ოდიშვილის საღამოს „ახალი აბების“ ცქერისას დიდად ვიხალისე, როცა მან საკუთარ ბინაში შესვლისას და გამოსვლისას, გაზის ანთებისას, სადილის დაწყების წინ და ა.შ. მრავალი ტელეკამერის თანხლებით საზეიმო ვითარებაში წითელი ბაფთები დიდი ზარ-ზეიმით გადაჭრა, რითაც „საოცრად გახარებული“ ლამის გზას, უკაცრავად, „გზას“ კი არა, ცას ეწია-თქო უნდა მეთქვა.*

ცის მაგივრად გზა იმიტომ წამომცდა, რომ ცოტა ხნის წინათ სარკინიგზო სადგურიდან საბურთალოზე მიმავალს მეჩქარებოდა და მძღოლს გმირთა მოედნიდან თამარაშვილის ქუჩამდე ახალი გზით წასვლა ვთხოვე, თუმცა პასუხით გაოცებული დავრჩი – დაახლოებით ორი კვირაა დაკეტილია, თანაც ორივე მიმართულებითო, მითხრა. გამიკვირდა, ამ ორიოდე თვის წინათ დიდი ტაშ-ფანდურითა და სპორტული ავტომანქანების რბოლით „კბილმოსინჯული“, თანამედროვე ტექნოლოგიებით კომპანია CRP-ს მიერ გაყვანილი ტრასა ასე უცბად შესაკეთებელი რატომ გახდა-მეთქი ვიფიქრე, ჟურნალისტურმა ცნობისმოყვარეობამ კი საძმის გარკვევა მიკარნახა.

ზოგადად რომ ვთქვა, ბოლო წლების მანძილზე ლამის საყოველთაო-სახალხო ზეიმად გადაქცეული სხვადასხვა დანიშნულების დაუმთავრებელი ობიექტის გახსნა ჩვენში ჩვეულებრივ ამბად იქცა. ამ პრაქტიკას ღრმა ფესვები ჯერ კიდევ საბჭოურ დროში აქვს გადგმული, როცა საახალწლოდ, საპირველმაისოდ, პარტიის მორიგი ყრილობისა თუ პლენუმის გახსნის დღისთვის უზარმაზარ ქვეყანაში ათასობით ახალი მშენებლობა, ნაგებობა ან ობიექტი გარდებოდა თუ რეკონსტრუქცია სრულდებოდა, თუმცა ხშირად მეორე დღესვე ობიექტები ისევ იხურებოდა „ტექნიკური მიზეზებით“. საბჭოეთის დაშლის შემდეგ საქართველოში ამ მხრივ, ფაქტობრივად, არც არაფერი შეცვლილა, უბრალოდ მხოლოდ დაუსრულებელი თუ არაკონდიციური ობიექტების საზეიმო, გაპარებული გახსნის მიზეზები შეიცვალა, უცვლელი მხოლოდ მთავარი მიზანი დარჩა – პოპულისტური ტალღის აგორება.

გმირთა მოედნიდან თამარაშვილის ქუჩამდე და საპირისპირო მიმართულების ორივე ტრასაც ჯერ იმიტომ გაიხსნა და მერე მოძრაობისთვის იმიტომაც ჩაიკეტა, რომ დაბადებიდანვე გაუმართავი და მოუწყობელი იყო. **მიზეზი რამდენიმეა, რომელთაგან მთავარი, ჩემი აზრით, კლდის ფერდობების გასწვრივ, გაყვანილ გზებზე ახლად მორღვეული კლდოვანი მასივებიდან ტრასებზე ინტენსიური ქვათაცვენაა, რაც გუნებრივია, სხვა თუ არაფერი, საგზაო მოძრაობისთვის სახიფათოა. ახლა ამ საინჟინრო გეოლოგიის თვალსაზრისით არამდგრად ადგილებს ხელოვნურად შლიან, ნაკლებად ციცაბოდ ხდიან მძიმე ტექნიკის დახმარებით და ნაშალ მასალას სატვირთო ავტომანქანებით აცილებენ იძაურობას. გარდა ამისა, ახლალა მიმდინარეობს ტრასის ვაკის უბანზე ხიდის გოლომდე ტექნიკურად გამართვა, რასაც, ცხადია, დრო სჭირდება. კიდევ ერთი მიზეზი კი ის არის, რომ ორივე მიმართულებით როგორც საზოგადოებრივმა ტრანსპორტმა, ასევე ფეხით მოსიარულეებმაც უნდა იმოძრაონ, თუმცა ტრასებზე გახსნის დღისთვის არც ავტობუსების გაჩერებები იყო მოწყობილი, არც ტროტუარები – ბოლომდე მოწესრიგებული, არც გზის საფარია მთლიანად დაგებული...**

ჰოდა, იძენს აგვიხსნას, სულ მცირე, დედაქალაქის მთავრობამ მაინც, რა სავალდებულო იყო მაისის მიწურულს მოძრაობისთვის გამოუსადეგარი გზის გახსნა (სულ მცირე-მეთქი, იმად ვამბობ, რომ მეეჭვება, და არცთუ უსაფუძვლოდ, რომ მას არავინ არაფერს შეეკითხებოდა!), მანამდე ცოტა ხნით ადრე გადასახადების გადამხდელთა ფულის, ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით, „წყლისთვის გატანება“ გმირთა მოედანზე იმახელა შადრევნის ისევ საპიარო, 23 ნოემბერს, ვარდების რევოლუციის წლისთავზე ჯერ საზეიმო გახსნა, მერე ორიოდე დღეში დაუსრულებელი ობიექტის „უხმაუროდ“ გათხრა, საბოლოოდ კი სულაც ასევე ყოველგვარი კომენტარის გარეშე მისი მოშლა. განა მანამდე არ იყო ცნობილი, რომ შადრევანს მალევე მოანგრევდნენ იმ დიდი მშენებლობის გამო, რომელიც ამჟამად მიმდინარეობს?

ცნობილი თქმისა არ იყოს, განა „ტარანი თვლით“ არ არის? ნუთუ ამ უაზრო ხარჯის თავიდან აცილება არ შეიძლებოდა ელემენტარული წინასწარი გათვლით? თუმცა, როგორც ჩანს, აქ საძმე გვაძვს არა დედაქალაქის კუთვნილი თანხების ხარჯვის წინასწარ გაუთვლელობასთან, არამედ, პირიქით, სავსებით შეგნებულად გაანგარიშებასთან, რომლის მიზანი ისევ და ისევ ქვეყანაში მიმდინარე უწყვეტი აღმშენებლობის ფუჭი ილუზიის შექმნაა.

გმირთა მოედნიდან ვაგზლის მიმართულებით გზას ქვეითად გამოვუყევი და ვიდრე თამარ მეფის ხიდზე ფეხს შევდგამდი, უნებლიეთ ხელმარცხნივ ავიხედე, სადაც რამდენიმე წლის წინათ სანახაობად სრულიად კომპარული პრომეთეს ოქროსფერი ქანდაკება იდგა (ისე, კაცმა რომ თქვას, რატომ პრომეთესი და არა ამირანის? თუმცა ამ, უკაცრავად და, „ქანდაკების“ „მხატვრული „ღირსებებიდან“ გამომდინარე, ქართველებს ისევ პრომეთეგვერჩიან, მაგრამ მერელა გამახსენდა, რომ ამ ადგილიდან პრომეთეც ისევე უჩუმრად „გაიპარა“, როგორც თავის დროზე გმირთა მოედანზე „წყარო“ დაგვეკარგა თბილისელებს, რამაც დედაქალაქის ბიუჯეტი ისევე საგრძნობლად „შეამსუბუქა“, როგორც, ალბათ, ამ წამოწყებათა ავტორებს შეუმსუბუქა ცხოვრება.

ოთარ ტურაგელიძე

◎ სიმბოლური სახელი

დევნილებს ჭერზე უფრო მეტი სჭირდებათ!

„ძნელია მთელი დღე ამ პატარა ოთახში ჯდომა და იმის განცდა, რა უსაქმური და უსარგებლო ხარ“...

„გაქვეთილების შემდეგ მამასთან ერთად მივდივარ ჯართის შესაგროვებლად და გასაყიდად. ბევრს ვერ ვშოულობთ, მაგრამ ცოტას მაინც გვშველის. დევნილის შემწეობა ჩემი სახელმძღვანელოების ყიდვაში მიდის, თან ხომ უნდა ვჭამოთ...“ — 14 წლის ლევანის ეს გულისტკივილი საერთაშორისო ორგანიზაცია „ამნესტი ინტერნეიშნალის“ ანგარიშში მოხვდა. ასეთი მძიმე პირობების ამსახველი ჩივილები ამ ანგარიშში კიდევ უხვადაა და იძულებით გადაადგილებული პირების ამჟამინდელ ცხოვრებასა და ემოციებს გადმოსცემს.

საქართველოში იძულებით გადაადგილებულ პირთა შესახებ ვრცელი ანგარიში გუშინ ფონდ **„ღია საზოგადოება – საქართველოს“** ოფისში ავტორიტეტულმა ორგანიზაციამ **„ამნესტი ინტერნეიშნალმა“** წარმოადგინა. კვლევები ფონდ „ღია საზოგადოება – საქართველომ“ ორი წლის წინათ დააფინანსა, არც თუ სოლიდური თანხით. სულ 35 ათასამდე ლარი დაჯდა იმის გარკვევა, თუ რა პიროგებში უწევს თითოეულ დევნილს ცხოვრება, რას განიცდის და რისი იმედი აქვს.

საქართველოს მოსახლეობის ექვსი პროცენტი, ანუ 246 ათასი ადამიანი იძულებით გადაადგილებულია ქვეყნის შიგნით. 220 ათასმა ადამიანმა საკუთარი სახლები 90-იანი წლების დასაწყისში მომხდარი კონფლიქტების შედეგად დატოვა, ხოლო 26 ათასი რუსეთ-საქართველოს აგვისტოს ომის შედეგად დარჩა დევნილი.

საქართველოს მთავრობამ მხოლოდ 2007 წელს შეიმუშავა სახელმწიფო სტრატეგია და საერთაშორისო საზოგადოების დახმარებით დაიწყო პროგრამების განხორციელება იძულებით გადაადგილებული პირებისთვის ნორმალური საცხოვრებელი პირობების შესაქმნელად. როგორც ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრი კობა სუბელიანი ირწმუნებოდა, მაშინ აგვისტოს ომმა შეაფერხა ეს პროცესი და პრიორიტეტული ე. წ. „ახალი დევნილები“ გახდნენ. ახალმა ომმა დრო კიდევ უფრო გაალად. **და შინ დაბრუნება, ამას ერთვის ახლანდელი რთული საცხოვრებელი პირობები,** – აღნიშნა „ამნესტი ინტერნეიშნალის“ ევროპისა და ცენტრალური აზიის პროგრამის დირექტორმა **ნიკოლა დაქვორთმა, – დღევანდელი სახელმწიფო პოლიტიკა ორიენტირებულია საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესებაზე, მაგრამ იძულებით გადაადგილებულებს უფრო მეტი სჭირდებათ, ვიდრე მხოლოდ სახურავი თავს ზემოთ. მთავრობამ ყურადღება უნდა მიაქციოს მათს ეკონომიკურ და სოციალურ პროგლემებს, ჯანმრთელობის მდგომარეობას, უზრუნველყოს მათი დასაქმება, შეღავათების ხელმისაწვდომობა“.**

იმის გარდა, რომ ნიკოლა დაქვორთმა უმთავრესი ყურადღება დაუთმო დევნილთა ინტეგრაციის აუცილებლობას, პროგლემად მიიჩნევს მათ არაინფორმირებულობას: **„იძულებით გადაადგილებული პირები, უნდა ჩართონ იმ გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში, რომლებიც მათ უფლებებსა და მომავალს შეეხება, უნდა შეეძლოთ ინფორმირებული არჩევანის გაკეთება“,** – დასძინა მან.

ანგარიშში ნათქვამია, რომ „იძულებით გადაადგილებულ პირებს სჭირდებათ გრძელვადიანი დახმარება, რათა შეძლონ საკუთარი ცხოვრების უკან დაბრუნება. მძიმე საცხოვრებელი პირობები და სიღარიბე საფრთხეს უქმნის მათ ჯანმრთელობას, ხოლო ფინანსების უქონლობის გამო ფერხდება სამედიცინო მომსახურება. საქართველოს მთავრობამ **დევნილთა საკითხებზე საქართველოში. ძირითადი აქცენტი გაკეთდა არა ჰუმანიტარულ მისიაზე, არამედ დევნილთა უფლებრივი მდგომარეობა შეისწავლეს და საკმაოდ კარგი კვლევა წარმოადგინეს. ამიტომ ვიმედოვნებთ, რომ ჩვენი მთავრობა რაღაც ასპექტში მათ განხილვას ყურადღებას მიაქცევს“.**

კარგია, თუკი მსგავს დასკვნებს ზეგავლენა ექნებათ მთავრობაზე, თუმცა ეს ზაფხული სწორედ იმით არის გამორჩეული, რომ ბევრ დევნილთა კოლექტიურ ცენტრებს მიადგნენ და იქიდან ადამიანები ძალისმიერი გზით გამოაძევეს. მთავრობა ამას თავისებურად ხსნის, თითქოს საბოლოოდ უნდა გადაწყვიტოს ფართების დაკანონების პროცესი, მაგრამ ფაქტია, რომ იმ ადამიანებს, რომლებმაც ერთხელ თუ ორჯერ უკვე გადაიტანეს დევნილობის მძიმე ხვედრი, ახლა კვლავ ახალ დევნილობაში უწევთ ცხოვრება. სახლიდან გაგდების მუდმივი შიში კი დამღლელთან ერთად, ამაზრზენია. ასე რომ, ანგარიშში ისეთივე მწვავედ უნდა დაეყენებინათ უჭერობის პროგლემა, როგორც სხვა დანარჩენის.

ტყუილად კი არ ამბობს, „ამნესტი ინტერნეიშნალის“ რეპორტში 70 წლის ქალბატონი: **„არ მჭირდება არავითარი დახმარება და ძველმოძველება. მსურს, ვიმუშაო და თავი ვირჩინო. ჩემს სახლში მე და ჩემი მეულლე გათენებიდან დაღამებამდე მიწაზე ვმუშაობდით. ისეთი ადამიანებისთვის, როგორიც ჩვენა ვართ, ძნელია მთელი დღე ამ პატარა ოთახში ჯდომა და იმის განცდა, რა უსაქმური და უსარგებლო ხარ“.**

უამრავ ასეთ ჩივილს შეხვდებით უცხოელთა დასკვნაში. არ ვიცი, რატომ დაარქვეს ამ ანგარიშს „მოსაცდელ ოთახში: იძულებით გადაადგილებული პირები საქართველოში“, მაგრამ ფაქტია, რომ სახელი აბსოლუტურად სიმბოლურია.

თეა მოსია

◎ ყელში ამოსული გაშმაგება

სარცხვინელიდან აყროლებული საქართველო?

სანამ უნდა ყელყელაობდნენ, უკაცრაული პასუხია, ეს უხეირო აბორტის მსხვერპლნი და მათი წამქეზებელ-მხარდამჭერები?

ის, რაც ე. წ. ტელეიმედში ხდება, უკვე ყოველგვარ ზღვარს სცილდება. ამის მთავარი „შემოქმედები“ კი, რა თქმა უნდა, უმაღლეს ხელისუფლებაშია საძებარი, რომლის მიერ პირდაპირი წესით დანიშნული ემისარი გიორგი არველაძე მართავს ამ ერთ დროს ხალხის უსაყვარლეს ტელევიზიას.

მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ ნანკა კალატოზიშვილისნაირი შემსრულებლები აარიდებენ პასუხისმგებლობას იმ სიბინძურეზე, სიცრუესა თუ ცილისწამებებზე, რაც უხვად იფრქვევა ამ გარყვნილების ბუდიდან მთელი საქართველოს მასშტაბით.

ის, რაც ამ სამშაბათს ვიხილეთ ე.წ . „სიმართლის დროში“, იმნაირი თავხედობა, „ნაგლობა“, უნამუსობა, გნეგავთ ულმერთობა და, რა ვიცი როგორი ალშფოთების გამომხატველი ეპითეტი მოვიხმო, ჩვენ რომ საზოგადოება, ხალხი ვიყოთ და ერი გვერძვას, ლამის მთელი თბილისი უნდა ალშფოთებულიყო და გადაევლო, სიტყვიერად მაინც, ამ ე. წ. ტელევიზიისთვის, რომელიც ამჟამად თუ რამის იმედს იძლევა, მხოლოდ იმისა, რომ მალე აღარც საქართველო იარსებებს და აღარც ქართველები და იმათთვის, ვისაც ეს გაუხარდება.

— მეო, თბილისში ყველაზე ცნობილი გეი ვარო, — სიამაყით განგვიცხადა იმ საცოდავმა არსებამ, ნანკა კალატოზიშვილმა კი ამ პედერასტის უილბლო სიყვარულის „ამაღელვებელი“ ისტორიებიც მოგვითხრო.

არ ვიცი, მაყურებელთა შორის იქნებ ისეთებიც იყვნენ, ვინც „ქრისტესმიერი“ სიბრალულის გრძნობით განეწყო მის მიმართ, მაგრამ არა ამ წერილის ავტორი, რადგანაც გექაურის მსგავსი ხალხი ღმერთის კი არა, ეშმაკის გაჩენილებად მიმაჩნია, ანდა, თუ ოსტაპ ბენდერის ნათქვამს გამოვიყენებთ მის მიმართ, იგი, თბილისის ყველაზე ცნობილი გეი, უხეირო აბორტის მსხვერპლია.

მისი გამოჩენა კი „სიმართლის დროის“ ბოლო, ანუ იმ გადაცემაში, რომლის შემდეგაც ნანკა კატატოზიშვილი და მთელი მისი „შემოქმედებითი“ ჯგუფი საზაფხულო არდადეგებზე წავლენ, სულაც არ მგონია შემთხვევითი, რადგანაც, როგორც ჩანს, ხმები იმის შესახებ, რომ აგვისტოს ბოლოს რუსთაველზე გეიალლუმია დაგეგმილი, სულაც არ არის უსაფუძვლო.

ეს ამგავი, ალბათ, პრელუდია, იუვერტიურაა იმისა, რომ 100 ათასი წმინდანის ქალაქი აგვისტოს ბოლოს ე. წ. სექსუალურ უმცირესობათა ბინძური უკანალების ქნევით უნდა წაიბილწოს რუსთაველზე, ქაშუეთის წმინდა ეკლესიის წინ ჩავლით.

ნურავის გაუკვირდება, თუ ამავე კონტექსტში განვიხილავ ე.წ . საკონსტიტუციო რეფორმასაც, რომლის განხილვაც მაშინ მიმდინარეობს, როდესაც თბილისი დაცლილია აგვისტოს ხვატის გამო.

სააკაშვილის ხელისუფლების უვადობის დაკანონების სტრატეგიული მიზნის გარდა, ახალ კონსტიტუციას შედარებით „უმნიშვნელო“ ამოცანაც ექნება — პედერასტების, ხლისტების (ანუ სექტანტებისძ უფლებების დაცვის და ერთსქესიანი ქორწინების დაშვების კონსტიტუციური გარანტიები.

ჰოდა, ვეკითხები ჩვენს სულგაყიდულ საპარლამენტო თუ არასაპარლამენტო ოპოზიციას, რომელთა ლიდერები სხვადასხვა კურორტზე ისვენებენ — რას დადუმებულხართ, პირში წყალი რად ჩაგიგუგებიათ? შემოდგომაზე რომ გვპირდებით ჭექა-ქუხილს, ახლა ამოიღეთ ხმა! რა, დავიჯერო, არ გსმენიათ აგვისტოს ბოლოს თბილისის, ანუ მთელი საქართველოს მოსალოდნელი წაბილწვის შესახებ? თუ მაინც და მაინც პატრიარქმა უნდა გააკეთოს განცხადება და მერე აიტაცებთ ერთხმად ყველანი?

ჯერჯერობით მხოლოდ გუბაზ სანიკიძემ გააკეთა კატეგორიული განცხადება „კავკასიის“ ეთერში — პირადად მე არ დავუშვებო რუსთაველზე უკანალების ქნევას!

თუ ამათ შეძლეს განაზრახის შესრულება და თბილისიც იმ პედერასტული დედაქალაქების რიცხვს შეუერთდება, სადაც გეებმა პარადი ჩაატარეს, მიმიფურთხებია ასეთი თბილისისთვის და საქართველოსთვისაც. ამის შემდეგ ჩემთვის მნიშვნელობა აღარ ექნება, რამდენ ხანს გასტანს ნაციონალების კოშმარი საქართველოში.

კარგად ვაცნობიერებ, თუ რისკენ მოვუწოდებ ყველას, ოპოზიცია იქნება ეს, თუ უბრალოდ ხალხი. დიახ, ძალადობისკენაც, თუ სხვა გზა არ დარჩება, რადგან ადრეც მითქვამს და ახლაც გავიმეორებ — ჩემთვის ლიბერალური დემოკრატიის ხიბლი იქ მთავრდება, სადაც პედერასტების, სექტანტების უფლებები ჩემსას უთანაბრდება!

როგორც რეზო ამაშუკელმა თქვა თავის უკანასკნელ ინტერვიუში, და რაც ამ წერილის სათაურად გამოვიტანე, სარცხვინელიდან აყროლებულ საქართველოში ცხოვრება არ მინდა!

შენ, ჩვენო მკითხველო?

დავით მხეიძე

◎ ინფორმაცია

პრობლემა სააკაშვილი ყოფილა და არა ქართველები

რუსი ჟურნალისტი მაქსიმ შევჩენკო აცხადებს, რომ საქართველოს პრეზიდენტი რუსეთისათვის სამხედრო დამნაშავეა და მოსკოვი მასთან მოლაპარაკებებს არასოდეს დაიწყებს.

— ჩვენ არ გვაქვს პრობლემები საქართველოსთან მიმართებაში. ჩვენ პრობლემები გვაქვს სააკაშვილთან, რომელსაც ჩვენ სამხედრო დამნაშავედ მივიჩნევთ. სწორედ მან გასცა ბრძანება რუსი სამშვიდობოების განადგურების შესახებ. სააკაშვილთან არავითარი მოლაპარაკებები არ იქნება. საქართველოდან მოდის ლტოლვილთა ნაკადი, საქართველოში ხდება პოლიტიკური მკვლელობები. შემიძლია დავასახელო ათობით სახელი იმ ადამიანებისა, რომლებიც სააკაშვილის ბრძანებით მოკლეს. ამ რეჟიმთან რუსეთს არაფერი ესაქმება, — აცხადებს მაქსიმ შევჩენკო.

მისივე თქმით, რუსეთსა და საქართველოს შორის ურთიერთობების გაფუჭებაზე პასუხისმგებლობა სწორეთ თბილისს ეკისრება.

— საქართველოს ტერიტორიაზე არ მუშაობს არც ერთი რუსული არხი. იქ არ უშვებენ იმ რუს ჟურნალისტებს, რომლებიც აკრიტიკებენ სააკაშვილს. ხოლო ის ჟურნალისტები, რომლებსაც საქართველოში იღებენ — იულია ლატინინას მსგავსებს, კრემლის უმწვავეს ოპოზიციონერთა რიგებში დგანან.

მეტიც, რუსი ჟურნალისტი საქართველო-რუსეთს შორის მომხდარ საბრძოლო მოქმედებებზე პასუხისმგებლობას დასავლეთის ქვეყნებსა და ისრაელს აკისრებს.

— ქართული არმია ისრაელის იარაღით იყო შეიარაღებული. სამხრეთ ოსეთის წინააღმდეგ საბრძოლო ოპერაციას ისრაელის ორი გენერალი გეგმავდა და სწორედ ისინი ხელმძღვანელობდნენ ქართული არმიის სამხედრო შტაბს, — აცხადებს შევჩენკო.

ჯი-ეიბ-ენი

◎ ისეთ ხუმრობას რა ვუთხარი...

***დასაქმების** პრობლემასთან დაკავშირებით შემეძლო უამრავი მაღალფარდოვანი, გულისშემძვრელი და თანამედროვე „გამოწვევებისთვის“ მისაღები ძალიან ამაღელვებელი ფრაზა დამეწერა და თქვენთვის გულიც ამეჩუყებინა, მკერდზე მჯიღის ბრაგუნიც გამომეწვია, მაგრამ ამას არ ვიზამ, რადგან ყოველივე ზემოთქმულს უჩემოდაც კარგად აკეთებენ ჩვენი ხელისუფლების თუ ოპოზიციის წარმომადგენლები, ანუ, უფრო რომ დავკონკრეტდეთ, ის ხალხი, ვისაც მედიასაშუალებებზე, განსაკუთრებით, ელექტრონულ მედიაზე მიუწვდება ხელი. ამ შემთხვევაში მნიშვნელობა არა აქვს, რამდენად ტელეგენურნი არიან, ან რამდენად ლოგიკურ პასუხებს იძლევიან ისინი დასმულ შეკითხვებზე.*

დასაქმების პრობლემის „გადაჭრის“ კიდევ ერთი გზა,

ანუ მოდით, ერთად „გავაკეთოთ“ შოუ!

დიახ, მნიშვნელობა არა აქვს, რადგან ყველანი საკმაოდ ნიჭიერი პროდიუსერის მიერ დაგეგმილი დიდი შოუს მონაწილენი არიან.

არადა, ერთადერთი, მართლაც რომ კარგი და ლამაზი შოუ, მხოლოდ ფილმ „რეკორდში“ იყო. არც ერთი დანარჩენი „შოუები“ კი არაფრად არ ვარგა, რადგან მათ შემქმნელებს ტელევიზიარატომღაც იმ ვენახის ბოლო ჰგონიათ, სადაც რასაც უნდათ იმას გააკეთებენ (ისე, რა მაგის პასუხია და, ეს „გაჭრილი კარტები“ საიდანღა მოვიდნენ?ძ.

„მგზავრები“ „პროფილში“, თუ „პროფილი“ „მგზავრებში“ არ ვარგა, თუნდაც იმიტომ, რომ ვერ თამაშობს ის წამყვანი შორეული სატრფოს მომლოდინე ასულის როლს (ძალიან ყალბია და რა ვქნა?ძ.

არც „ვანოს შოუს“ სარეკლამო რგოლია კარგი (რგილად რომ ვთქვაძ.

არ არის კარგი, რადგანაც იწყება და მთავრდება ვანო მერაბიშვილის რეკლამით. იწყება და მთავრდება იმით, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრი ყველას უსმენს, ყველას აშინებს, ყველას... შუაში კი „თხლად“ არის უგულავას პიარი და უაზრო ხუმრობების ნაწყვეტები.

„ნანუკას შოუ“ კი კარგი იყო. მნიშვნელობა არა აქვს, თუ რამდენი დაჯდა, მთავარია, რომ კარგი შოუ გაკეთდა.

ახლა არ მითხრათ, არ მოგვეწონაო.

თუ არ მოგეწონათ, არც ნახავდით.

მე მომეწონა! მართლაც რომ, კარგი შოუ იყო.

ამიტომ „ნანუკას შოუს“ ნაცვლად, სჯობს ის სისულელეები ვაკრიტიკოთ, რითაც დღეს ივსება დღის ეთერი.

შეუიარაღებელი თვალითაც კარგად ჩანს, რომ ქართული ტელესივრცე რამდენიმეგანშტოებიან დიდ უწყებად გადაიქცა,. იმ უწყებად, რომლის მმართველი თავის განყოფილებებს ორშაბათის დილის თათბირზე კონკრეტულ დავალებებად ბევრ კატასტროფას, ცნობადი სახეების კოლაჟს და ცოტა კრიტიკას აძლევს, თანაც ისე, რომ სახელისუფლებო განყოფილებებში მორიალე ცნობადი სახეები და არასახელისუფლებო განყოფილებებში მორიალე ე. წ. ექსპერტები მოსახლეობაში რაც შეიძლება მეტ აპათიას და ანტიპათიას იწვევდნენ.

პრინციპში აქ გასაკვირი არაფერია, რადგან „ვინც ფულს იხდის, მუსიკასაც ის უკვეთავს“ (ისე არ გაგიკვირდეთ, თუ უახლოეს მომავალში „კავკასიაზე“ რაიმე „მის“-ის გამოსავლენად კაი გვარიანი შოუ ჩატარდება. მაგ. „მის ოპოზიცია“ ან რაღაც მსგავსიძ.

გინდა არ გინდა და ყველა ტელეარხს, მაინც ॥ არხი სჯობს.

„ხარეგა და გოგიასი“ არ იყოს (ცხადია, მცირე ინტერპრეტაციითძ „ცისფერ ეკრანზე საჩენად, მეორე არხი სჯობია“.

კი, ამ გასაცოდავებული ოპოზიციისთვის, ამ უამრავი „საქმის მკეთებელი“ ხალხისთვის, ამ უამრავი უსაქმურისთვის, ცხადია, რომ მეორე არხი სამეზობლოში „ბლატაობის“ საშუალებას იძლევა. კი იძლევა, მაგრამ წინასწარ უნდა უთხრა ახლოებლებს, ნაცნობ-მეგობრებს, ნათესავებს, თორემ ვინ უყურებს ახლა მეორე არხს?

ეჰ, ღმერთო, შენ უშველე ყველა გაჭირვებულს!

თუ მეორე არხი „უცნობი“ სახეების სადემონსტრაციო პოლიგონია, „ცნობადი“ „ფეისების“ სამსახური არხიდან არხზე, შოუდან — შოუში გადარბენებია. ისე, „ვინცხა იმისი არ იყოს, გზაზე მარგალიტად მიმავალი“, რამდენიმე ისეთი კითხვა მაქვს, რომლებსაც ფერმას თეორემის არ იყოს, პასუხი ვერაფრით ვერ მოვუძებნე.

— ნუთუ ამ ე. წ. „ლიდერებს“ ამ ე. წ. „ცნობად სახეებს“ მართლა ჰგონიათ, რომ საქართველოს მოსახლეობა მხოლოდ იმიტომ ყიდულობს ტელევიზორებს, რომ მათ უყუროს?

— ნუთუ მათ ჰგონიათ, რომ საქართველოს მოსახლეობა, სულმოუთქმელად ელოდება ყვითელ ჟურნალებს, რათა გაიგოს, თუ რატომ უკბინა ვინმე „...კუნამ“ ატამს?

იხ. 4 გვ.

◎ ფასები

დამწყებ ბიზნესმენთა წახალისება თუ ბიუჯეტის შევსების მორიგი გზა?

უკვე რა გამოიწვია და მომავალში რას გამოიწვევს ალკოჰოლურ სასმელებზე აქციზის გადასახადის გაორმაგება?

ფინანსთა მინისტრის კახა ბაინდურაშვილის მიერ „რევოლუციურად“ და „უპრეცედენტოდ“ წოდებული ახალი საგადასახდო კოდექსის საფუძველზე 1 აგვისტოდან ალკოჰოლურ სასმელებზე აქციზის გაორმაგებული გადასახადი ამოქმედდა, რამაც სპირტიანი სასმელების ფასებზე გავლენა უკვე იქონია.

იმაზე, რომ აქციზის გადასახადის ზრდა ფასების მატებას გამოიწვევდა, გაინდურაშვილი საგადასახადო კოდექსში ცვლილებების შეტანის დროსაც საუბრობდა, თუმცა, იმავდროულად, იმასაც ამტკიცებდა, რომ ამით სპირტიანი სასმელების მოხმარებელთა რაოდენობა არ შემცირდებოდა. **„ალკოჰოლური სასმელები საქართველოში მსოფლიოს მასშტაბით საშუალოზე დაბალი გადასახადებით იბეგრება. ზოგადად კი საგადასახადო პოლიტიკის თვალსაზრისით სინგაპურისა და არაბეთის საემიროების შემდეგ ჩვენთან ყველაზე დაბალი გადასახადებია. ამასთან, აქციზის გადასახადის გაზრდით სასმელი მაქსიმუმ, 50-70 თეთრით შეიძლება გაძვირდეს, მაგრამ მიუხედავად ამისა, ალკოჰოლურ სასმელებზე მოთხოვნა არ შემცირდება“,** — აიმედებდა მწარმოებლებს მინისტრი.

გაინდურაშვილის მიერ გაკეთებული ორი პროგნოზიდან ერთი უკვე გამართლდა — რიგ სპირტიან სასმელებზე ფასები გაიზარდა და მინისტრისგან განსხვავებით, ალკოჰოლური პროდუქციის მწარმოებელი ქართული კომპანიები მათზე მოთხოვნის შემცირებას პროგნოზირებენ.

„აქციზის გადასახადის ზრდა, ბუნებრივია, ფასის მატებას გამოიწვევს. „გომი“ სხვადასხვა ხარისხის არაყს უშვებს, ამიტომ კონკრეტულად რამდენით გაძვირდება ჩვენი პროდუქცია, ჯერ ვერ გეტყვით, თუმცა დანამდვილებით შემიძლია, ვთქვა, რომ ორ-სამ დღეში ბაზარზე უკვე ახალი ფასები იქნება“, — განუცხადეს „პირველს“ კომპანია „გომში“ და აქვე ისიც დასძინეს, რომ ფასის ზრდა ავტომატურად გაყიდვების შემცირებას გამოიწვევს.

ალკოჰოლურ სასმელებზე ფასების გარდაუვალ ზრდას ვარაუდობენ ასევე კონიაკის დამამზადებელ კომპანია „სარაჯიშვილში“. **„გაორმაგებული აქციზის გადასახადის ამოქმედება ჩვენს პროდუქციასაც გააძვირებს. რამდენით გაძვირდება „სარაჯიშვილი“, ალბათ, დაახლოებით ერთ თვეში გვეცოდინება, მაგრამ დანამდვილებით შეგვიძლია, ვთქვათ, რომ ფასის მატება გაყიდვების მაჩვენებელზე მძიმედ აისახება“,** — აცხადებენ „სარაჯიშვილში“.

ალსანიშნავია, რომ კონიაკისა და არყისგან განსხვავებით, რიგ სუპერმარკეტებში ლუდის ფასიც გაიზარდა. თუ ადრე 1.5-ლიტრიანი „ნატახტარი“ და „ყაზგეგის“ 3.00 ლარი ღირდა, დღეს მათი ფასი 3.60 ლარს შეადგენს. ამასთან, 3.60-დან 4.20 ლარამდე გაიზარდა ლუდის 2-ლიტრიანი ბოთლების ფასიც.

„აქციზის გადასახადის 20-დან 40 თეთრამდე გაზრდამ 1-ლიტრიანი „ნატახტარი“ საშუალოდ 14%-ით გააძვირა. წმინდა მათემატიკური თვალსაზრისით, ეს ზუსტად ის ციფრია, რომელიც აქციზის გადასახადის ფასის ზრდას შეესაბამება. ამდენად, პროდუქციის გაძვირება კომპანიის ნება არ ყოფილა“, — აცხადებენ „ნატახტარში“.

ხელისუფლების მიერ აქციზის გადასახადის გაორმაგების მიზეზებზე ქართველ ექსპერტთა მოსაზრებები განსხვავდება.

ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში ემზარ ჯგერენაია ალკოჰოლურ სასმელებზე აქციზის ზრდის გადაწყვეტილებას დამწყებ ბიზნესმენების წახალისებით საბიუჯეტო შემოსავლების შემცირებას უკავშირებს. **„ზოგადად, როცა აქციზის გადასახადი იზრდება, პროდუქცია ძვირდება, რაც ავტომატურად გაყიდვების შემცირებას იწვევს. ეს ბუნებრივია, ალკოჰოლური სასმელების მწარმოებლებისთვის მძიმე და რთული პროცესი იქნება, მაგრამ საგადასახადო კოდექსში შესული სხვა ცვლილებები ამას მოითხოვდა. კერძოდ, მთავრობის ინიციატივა, რომლის თანახმად, დღგ-ს არა 100, არამედ უკვე 200 000-ლარიანი ბრუნვის მქონე გადამხდელები გადაიხდიან, დამწყებ ბიზნესმენებს და მეწარმეებს საშუალებას აძლევს, უფრო სწრაფად გაიზარდონ. ამით მათი წახალისება ხდება და აქციზის გადასახადის ზრდა სწორედ მსგავსი ინიციატივების კომპენსაციია გახლავთ“,** — განუცხადა „პირველს“ ჯგერენაიამ.

ბიუჯეტის შევსების მიზანს უკავშირებს მთავრობის ამ გადაწყვეტილებას „ეკონომიკის პრობლემების კვლევის ცენტრის“ ექსპერტი დავით ნარმანია. **„აქციზის გადასახადის ზრდა სარეალიზაციო ფასსაც გაზრდის, რაც მომხმარებელსაც შეზღუდავს და სპირტიანი სასმელების მწარმოებელ კომპანიებსაც დააზარალებს, რადგან ისინი ბაზრის გარკვეულ სეგმენტს ავტომატურად დაკარგავენ. ვფიქრობ, ამით ხელისუფლება ცდილობს, ბიუჯეტში რაც შეიძლება, მეტი თანხის მობილიზება მოახერხოს“,** — განაცხადა „პირველთან“ საუბრისას ნარმანიამ.

შეგახსენებთ, რომ საგადასახადო კოდექსში შეტანილი ცვლილებების მიხედვით, 1 აგვისტოდან თაფლის სასმელისა და უალკოჰოლო სასმელების ნარევის აქციზის გადასახადი 1 ლიტრზე 2.6 ლარამდე გაიზარდა. გაორმაგდა ასევე ლუდის აქციზის გადასახადი, რომელმაც 1 ლიტრზე 20-ის ნაცვლად, 40 თეთრი შეადგინა. ამასთან, 1 ლიტრი არყის აქციზის გადასახადი — 3, ხოლო ლიქიორის 4.6 ლარი გახდა. 5 ლარამდე გაიზარდა რომის, ჯინისა და ღვინის ნაყენის აქციზის გადასახადი.

თელარა გელანტია

◎ ისეთ ხუმრობას რა ვუთხარი...

დასაქმების პრობლემის „გადაჭრის“ კიდევ ერთი გზა

(მესამე გვერდიდან)

და თუ მათ, ან უფრო სწორად მათ კი არა, იმ „შოუმენებს“, ვინც დღეს ამ დარგში „მოღვაწეობენ“, ასე ჰგონიათ, მაშინ „ნამეტანი გლახათ ყოფილა ჩვენი საქმე“ (ეს იმერული ინტონაცია იმიტომ გამოვიყენე, რომ იქნებ ოდნავ უკეთ გაიგონ!ძ.

აუ, რა მაგარი იქნებოდა, დღეს ისეთი დემონსტრაცია, ამ 25-ოდე წლის წინათ რომ იყო „მოდაში“. წარმოიდგინეთ რესპუბლიკის მოედანი. ტრიბუნა და ისმის თენგიზ გოგოტიშვილის ომახიანი ხმა:

— აი, მიაგიჯეგენ ქართული ტელევიზიების მუშაკები. „სიმართლის დროს“ წინ მიუძღვებიან გაურკვეველი სქესისა და ორიენტაციის წარმომადგენლები, მოდიან „კურიერები“, მოაქვთ რუსეთის მოსახლეობის ჭირ-ვარამი, ბელგიაში ერთმანეთზე შეჯახებული მატარებლები, ჩინეთში წყალდიდოების დროს დაკარგული 50 კაცი, ტერორისტთა მუქარები, ოპოზიციონერთა ტყუილუბარალო ქადილი, ე. წ. ცნობადი სახეების მარიაჟობა და ალორძინებული ქართული ეკონომიკა...

მოკლედ რომ ვთქვა, დღევანდელი ქართული ტელევიზია უსაქმური „ცნობადი სახეების“ დასაქმების ადგილად გადაიქცა.

იმ უსაქმურების, რომელთა მიერ გაკეთებული ერთი „ტაგურეტკაც კი არ უნახავს არავის. პრინციპში კოგა ხაბაზს ხიდიდან ხტომა უყვარს, გოკა გაგაშვილს სიმღერა ეხერხება, ქოგალიას — ცეკვა, იაკობაშვილი ჟვანეცკის სტილში ხუმრობს. იმ გამინისტრეებულ დი კაპრიოზე ხომ ლაპარაკიც არ ღირს.

შოუა რალა!!!. არადა, როცა ნამდვილ დასაქმებაზეა საუბარი (უკვე სერიოზულად ვამბობ, ნურც ვერიკოს და ნურც ბაკურს ნუ მაჩვენებთ. ისეთი კაცი დამანახეთ, ვისაც (ყოველგვარი შოუს გარეშე, რეალურად შეუძლია არსებული პრობლემების გადაჭრა.

ძნელი მოსაძებნია, არა?

არც ისე!

პეტრე ციისკარიშვილი. დიახ პეტრე ციისკარიშვილი, რომელმაც თავის დროზე საკმაოდ გაასწრო მოვლენებს (ეს, მემარჯვენეები არ მყავს მხედველობაში, რომლებსაც... ჰო, აღარ დავკონკრეტდებიძ და დასაქმებისთვის გარკვეული პირობები შექმნა.

მოდით რა, გულზე ხელი დაიდეთ და თქვით: ვისი უფრო გჯერათ. ე. წ. „სამგზის ლიდერების“, „უზარ-მაზარი“ შედეგების მქონე ხალხის, სოროსისგან „გადიდგულებულების“ და შემდეგ გადაგდებულების, თუ იმისი, ვისაც საქმის გასაკეთებლად ყველა ბერკეტი უჭირავს, კარგადაც იყენებს და არც ერთ იდიოტურ შოუში არ მონაწილეობს?

კარგით რა, „შოუმენებო“!

დაიღალა ხალხი.

არა, სიმართლე თუ გინდათ, მე რაც მეტს დავწერ, მეტი ჰონორარი მექნება. ახლა მთლად იმ თოფაქესავით, თვითონ რომ ქალიან კარგად არის, ვერ ვიქნები, მაგრამ ჩემს „ჭიას გავახარებ“.

ისე, ამ სიცხეში ცოტათი მეც დავიღალე.

ჰოდა, მოდით რა, მართლაც რამე კარგი ვქნათ!

გია გაბრიჭიძე

◎ ინფორმაცია

„რუსთავი-2“-დან პრეზიდენტის პრესსამსახურში

ტელეკომპანია „რუსთავი 2“- ის ჟურნალისტი ნათია ბანძელაძე პრეზიდენტის პრესსამსახურის ხელმძღვანელად დაინიშნა. როგორც პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში განაცხადეს, პრესსამსახურში მუშაობას იგი 4 აგვისტოდან ოფიციალურად შეუდგა.

ნათია ბანძელაძემ პრეზიდენტის პრესსამსახურის უფროსის თანამდებობაზე ალანა გაგლოევა შეცვალა. რაც შეეხება გაგლოევას, იგი პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში კვლავ პრესის მიმართულებით გააგრძელებს მუშაობას.

ეროვნულ არქივში ასეულობით მხატვრული ფილმების ფოტოებია

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს ეროვნული არქივი ეროვნულ საარქივო ფონდში დაცული მასალების საზოგადოებისათვის უკეთ გასაცნობად აგრძელებს ყოველკვირეული მიმოხილვის გამოქვეყნებას.

ამჯერად ქვეყნდება ინფორმაცია კინოფოტოფონოცენტრალურ არქივში დაცული ქართული მხატვრული ფილმების ფოტონეგატივების შესახებ. დოკუმენტების ქრონოლოგიური ჩარჩოა 1916-1990 წლები.

ფოტოებზე ასახულია ქართული მხატვრული ფილმების გადასაღები მოედნის კადრები. ფილმის გადაღებისას ოპერატორთან ერთად მუშაობდა ფოტოგრაფიც, რომელიც ფოტოზე ასახავდა სამუშაო პროცესს. ფოტოები გამორჩეულია იმით, რომ განსხვავებით კინოკადრებისაგან, მასზე აღბეჭდილია დეკორაციები, გადამღები ჯგუფის წევრები, სცენის დადგმის პროცესი და სხვ.

მხატვრული ფილმების ნეგატივების კოლექციაშია პირველი ქართული მხატვრული ფილმის, ალექსანდრე წუწუნავას მიერ 1916 წელს გადაღებული „ქრისტინეს“ რამდენიმე კადრი. იმ ასეულობით ფილმს შორის, რომლის ფოტოებსაც ეროვნული არქივი ინახავს, არის: „არსენა ჯორჯიაშვილი“ (რეჟისორი ივანე პერესტიანი, 1921 წ.); „ქარიშხლის წინ“ (რეჟისორი კოტე მარჯანიშვილი, 1924 წ.) „ელისო“ (რეჟისორი ნიკოლოზ შენგელაია, 1928 წ.); „პირველი კორნეტი სტრეშნიოვი“ (რეჟისორები: მიხეილ ჭიაურელი, ეფიმ ძიგანი, 1928 წ.); „ჯიმ შვანთე“ (მარილი სვანეთს) (რეჟისორი მიხეილ კალატოზიშვილი, 1930 წ.); „დარიკო“ (რეჟისორი სიკო დოლიძე, 1936 წ.) „დაკარგული სამოთხე“ (რეჟისორი დავით რონდელი, 1937 წ.); „ჩვენი ეზო“ (რეჟისორი რეზო ჩხეიძე, 1956 წ.); „დღე უკანასკნელი, დღე პირველი“ (რეჟისორი სიკო დოლიძე, 1959 წ.); „მე, ბებია, ილიკო და ილარიონი“ (რეჟისორი თენგიზ აბულაძე, 1962 წ.); „არაჩვეულებრივი გამოფენა“, (რეჟისორი ელდარ შენგელაია, 1968 წ.); „შერეკილები“ (რეჟისორი ელდარ შენგელაია, 1973 წ.); „იმერული ესკიზები“ (რეჟისორი ნანა მჭედლიძე, 1979 წ.) და სხვ.

ეროვნულ არქივში არსებული დაწესებულებების, საუწყებო თუ პირად არქივებსა და კოლექციებში დაცული მრავალფეროვანი, უნიკალური მასალა აღწერს ჩვენი ქვეყნის კულტურულ, საზოგადოებრივ თუ პოლიტიკურ-ეკონომიკურ ცხოვრებას მე-9 საუკუნიდან დღემდე. ეროვნული საარქივო ფონდის უნიკალური დოკუმენტები ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისათვის.

საქართველოს რუკა მალაშენკომ შეცვალა

მოსკოვის კარნეგის ცენტრის ექსპერტი ალექსეი მალაშენკო აცხადებს, რომ სამხრეთ ოსეთში მიმდინარე ომის შედეგები რევიზიას არ ექვემდებარება და შეუქცევადი ხასიათისაა.

მისივე თქმით, ე.წ. სამხრეთ ოსეთის ომს რუსეთის იმიჯისათვის ორმაგი - დადებითი და უარყოფითი მნიშვნელობა ჰქონდა. „რუსეთმა დაანახა ყველას, რომ მას შეუძლია დარტყმის მიყენება და მას მისცეს კიდეც ამ დარტყმის მიყენების საშუალება და ის, რაც მოხდა, შეუქცევადია. არც აფხაზეთი და არც სამხრეთ ოსეთი საქართველოს შემადგენლობაში არ დაბრუნდება მანამ, ვიდრე რუსეთი ცოცხალია“,— განაცხადა მალაშენკომ და დასძინა, რომ ყოველივე რაც მოხდა უფრო ქართულ-რუსულ ურთიერთობებზე აისახა, ვიდრე მსოფლიო პოლიტიკაზე.

მისივე თქმით, საქართველო, როგორადაც იგი ამჟამად რუკაზე გამოისახება, მეტად აღარ იარსებებს. ახლა წყდება — რა უფრო მნიშვნელოვანია — ტერიტორიული მთლიანობა თუ განმათავისუფლებელი მოძრაობა, — აცხადებს მალაშენკო.

ჯი-ეიბ-ენი

პროექტი

საქართველოს კონსტიტუციური კანონი საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე

მუხლი 1.

საქართველოს კონსტიტუციაში (საქართველოს პარლამენტის უწყებები, 1995, №№31-33, მუხ. 668) შევიღეს შემდეგი ცვლილებები და დამატებები:

1.	**პრეამბულა ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „ჩვენ, საქართველოს მოქალაქენი, ძირძველი უფლება ვფლობთ დამოუკიდებელი დემოკრატიული სახელმწიფოებრივი წარმოებისა, ტერიტორიული მთლიანობა, სუვერენული და სამართლებრივი სახელმწიფო, უზრუნველყოფილი ადამიანის ხელოვნებითად აღიარებული უფლებანი და თავისუფლებანი, ეროვნული სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა და ზნე ხალხებთან მშვიდობიანი ურთიერთობა, ეკლესიათა და ქართული ენის მნიშვნელოვანი სახელმწიფოებრივი ტრადიციები და საქართველოს 1921 წლის კონსტიტუციის ისტორიული-სამართლებრივი მემკვიდრეობის, ღვთისა და ერის წინაშე საქმეთა ფაქტობრივ ამ კონსტიტუციას.“
2.	**მეოთხე მუხლის მე-4 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „4. აუცილებელი მოქმედებათა ხელმწვის ოფიციალურად გამოქვეყნებიდან ოცდაოთხ საათამდე ვადაში ინფორმაციის მოქალაქეები ეწვევიან ოფიციალურ ინფორმაციის მოთხოვნილებას, ხელმწიფო ხელფასებიან ზეგანაბეგი, ხელმოწერის ეროვნული ბანკის ზედამხედველობა. ხელმწიფო ხელფასებიანი ინფორმაციის ეროვნული ბანკის უნარიანი ამ ოფიციალურ ინფორმაციის გამოთხოვის.“
3.	მე-4 მუხლის მე-4 პუნქტიდან, მე-11 მუხლიდან, მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტიდან, 26-ე მუხლის მე-2 და მე-6 პუნქტებიდან, 43-ე მუხლის მე-3 პუნქტიდან, 50-ე მუხლის პირველი და მე-5 პუნქტებიდან, 70-ე მუხლის მე-1 და მე-10 პუნქტებიდან, 74-ე მუხლის მესამე პუნქტიდან, 83-ე მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტებიდან, 86[1] მუხლის მე-3 პუნქტიდან, 89-ე მუხლის პირველი პუნქტიდან, 98-ე მუხლის მე-4 პუნქტიდან, 99-ე მუხლის მე-2 პუნქტიდან ამოიღებულ იქნეს სიტყვა „ორგანული“.
4.	**21-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** **„მუხლი 21** 1. საკუთრება და მემკვიდრეობის უფლება აღიარებული და ხელშეუვალია. დაუშვებელია საკუთრების ხელოვნურად უფლების გაუქმება. 2. აუცილებელი სახელმწიფოებრივი საჭიროებისათვის დასაშვებია პირველი პუნქტში აღნიშნული უფლებათა შეზღუდვა კანონით გამიზნული შემთხვევებში, ოღონდ, ისეთი, რომ ამ საკუთრების უფლების არსი. 3. აუცილებელი სახელმწიფოებრივი საჭიროებისათვის საკუთრების ჩამორთმევა დასაშვებია კანონით პირველად დადგენილ შემთხვევებში, სასამართლოს გადაწყვეტილებით ან კანონით დადგენილი გადაუვალი აუცილებლობისას, წინასწარი და სამართლიანი ანაზღაურების პირობით. ანაზღაურება და ოდენობა ოფიციალურ ფასებიდან გადახალადი და მოსარგებლისგან.“
5.	**29-ე მუხლის დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1[1] პუნქტი:** „1[1]. საქართველოს პრეზიდენტის, პრემიერ-მინისტრის, პარლამენტის თავმჯდომარის თანამდებობა ან შეუთავსებელია საქართველოს ამ მოქალაქის, რომელიც ოფიციალურად ორის უცხო ქვეყნის მოქალაქე.“
6.	**კონსტიტუციას დაემატოს შემდეგი შინაარსის 34[1] მუხლი:** **„მუხლი 34[1]** სახელმწიფო ხელისუფლებიდან დაწესებულებების, სასამართლო ხელისუფლებისა, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს უწყების მოქალაქეთა და ინფორმაციის ფიზიკურ ადამიანის, ნებისმიერ ფორმა ინფორმაციის.“
7.	**42-ე მუხლის მე-9 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „9. ადგილობრივ ეფექტურობებელი სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკების ან ავტონომიურ ერთეულთა და მოსამართლეებისა ადგილობრივ ზედამხედველობა ადგილობრივ ეფექტური ორგანოებისა. ადგილობრივ ეფექტური ორგანოებისა ან ავტონომიური ავტონომიურ ერთეულთა.“
8.	**51[1] მუხლის „ა“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „ა) პარლამენტის აბრკოლების ჩატარებიდან ექვსი თვის განმავლობაში, თუ დაბალია ან ნაკლები მე-80 მუხლის საკუთარზე“
9.	**56-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „2. კონსტიტუციისა და რეგულირებული გადაუდებელ შემთხვევებში, ავტორიტეტი ფიზიკურ მუქარებისა მოსახლეობა პარლამენტში იქმნება საგანგებო ან სხვა დროებითი კომისიები, გადაუვალობა კომისიის ნებაზე შიგნით პარლამენტის დაფუძნებული. ჩამოყალიბებული უმრავლესობის წარმომადგენელი დროებით კომისიაში ან ერთი ადგილი ეკუთვნის ოპოზიციის ჩამოყალიბებულ.“
10.	**59-ე მუხლის:** **ა) პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „1. პარლამენტის წევრი უფლებამოსილია კითხვა მიმართოს პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებულ ორგანოს, მოადგილის, მოადგილის წევრს, სახელმწიფო დაწესებულების და მოადგილის მოადგილეს.“ **ბ) მეექვსე პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „6. პარლამენტი უფლებამოსილია პარლამენტის წევრთა სრული შემადგენლობის უმრავლესობით ანგარიშვალდებულის წინაშე დასვას მოადგილის ცალკეული წევრის თანამდებობიდან პარლამენტისგან საკითხი.“
11.	**61-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „2. საქართველოს პარლამენტი პარლამენტის თავმჯდომარის, დეპუტატთა ორნაკელებ მეოთხედის, მოადგილის მოთხოვნით ან საკუთარი ინიციატივით ხუთის მოთხ აკრძალულ ერთ პარლამენტის რიგგარეშე ხელის, სადაც მოთხოვ ხელის მიმდინარეობისას — რიგგარეშე ხელმოს. თუ წესდებითი მოთხოვნის წარდგენიდან 48 საათის განმავლობაში მიწვევის ერი ან გამოიცა, პარლამენტი თავები რეგულირების თანამდებ დადგენილი მიმდევრი 48 საათის განმავლობაში შეკრების მოწოდის.“
12.	**63-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** **„მუხლი 63** 1. 75-ე მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ამომრჩევლის წევრთა საკონსტიტუციო პარლამენტის თანამდებობიდან გადაყენების საკითხის აღძვრის უფლება აქვს პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთ მეხუთედს. საკითხი დასაბუთებულ გადაწყვეტილებაში საკონსტიტუციო სასამართლოს. 2. თუ საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე დასაბუთებულ პარლამენტის ქმედებაში დანაშაულის ჩადენის ნიშნების არსებობა ან კონსტიტუციის დარღვევა, დანაშაულ წარმოებიდან ორი კვირის ვადაში პარლამენტი განიხილავს და ეუფლებ ეუფლის პარლამენტის ამომრჩევლის თანამდებობიდან გადაყენების საკითხს. 3. პარლამენტი ამომრჩევლის წევრთა თანამდებობიდან გადაყენებულად ითვლება თუ ამ გადაწყვეტილებას მხარი დაუჭირა პარლამენტის წევრთა სრული შემადგენლობის ორმა მესამედმა.
	4. თუ პარლამენტმა ამ მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილ ვადაში ან მოდი გადაწყვეტილება პარლამენტის ამომრჩევლის წევრთა თანამდებობიდან გადაყენების შესახებ, ისევ საკითხზე ამომრჩევლის პროცედურის დაწყება დაუშვებელია. 5. დაუშვებელია ამომრჩევლის პროცედურის განხორციელება ხელისუფლებ ან ხალხთა შეიარაღებულ ძალის.“
13.	**65-ე მუხლის დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1[1] პუნქტი:** „1[1]. საქართველოს პარლამენტს საფინანსო ხელშეკრულებათა და შეთანხმებათა რატიფიკაციის, დენონსაციისა და გაუქმების შესახებ მმართველობა საქართველოს მოიგონა, ხოლო ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“-ის ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, ავტორიზ ამ შემთხვევაში თუ ხელშეკრულება დადებულია საქართველოს პარლამენტის მიერ – საქართველოს პარლამენტი.“
14.	**66-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ამოღებულ იქნეს.**
15.	**67-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** **„მუხლი 67** 1. საკონსტიტუციო ინიციატივის უფლება აქვს საქართველოს პრეზიდენტს, მოადგილის, პარლამენტის წევრს, საქართველოს ფინანსთა, პარლამენტის კომიტეტს, ავტონომიის ავტონომიური რესპუბლიკა და ადგილის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს წარმომადგენლობითი ორგანოს, ათასამდე 30000 ამომრჩევლის. 2. საქართველოს პრეზიდენტის ან მოადგილის მიერ წარდგენილ კანონპროექტს მისეულ მოთხოვნით პარლამენტი განიხილავს რიგგარეშე.“
16.	**68-ე მუხლის მე-4 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „4. თუ პარლამენტმა ორ მოდი პრეზიდენტის შენიშვნები, ერთი ვერცა კანონპროექტს პარლამენტად რეგულირ. კანონი მიღებულად ითვლება, თუ მის მხარს დაუჭერს პარლამენტის წევრთა სრული შემადგენლობის ხუთი მეხუთედი. თუ მის მხარს დაუჭერს პარლამენტის წევრთა სრული შემადგენლობის ორი მესამედი.“
17.	**69-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** **„მუხლი 69** 1. საქართველოს პრეზიდენტი ორის საქართველოს

	სისტემიდან ფიზიკური, ტექნიკის ფიზიკური ან ტექნიკური დაზიანებისგან ეფექტური საქართველოს პრეზიდენტი კონსტიტუციით მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილებების ფარგლებში უზრუნველყოფს სისტემიდან ინფორმაციის უფასოდ მიღებას. 2. საქართველოს პრეზიდენტი ირჩევა საქართველოს სამოქალაქო ძალების უმცირესი მოგებისმფლობელი. 3. საქართველოს პრეზიდენტი ირჩევა საქართველოს უმაღლესი წარმომადგენელი საერთო უფლებებში.“
18.	**79-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „2. პრეზიდენტად შერჩეული ითვლება ამომრჩეველთა მესამედი ან ნებისმიერ საქართველოს მოქალაქე 30 წლის ასაკიან, ძირითადად საქართველოში უცხოეთში 15 წელი მაინც და ორმოცდაათ დანაშაულის ადგილიდან ბოლო 3 წლის განმავლობაში ცხოვრობს საქართველოში.“
19.	**79-ე მუხლის:** **ა) პირველი პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „ა) მიიღოთ ამომრჩეველთა ფურცლების მოდალობისა ნებისმიერ ხელმოწერილან, თუნდ საერთაშორისო ხელშეკრულებებსა და შეთანხმებებს მოიცავდეს წარდგენილი ნიშნებს და ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნულ და სხვა დასახელებული წარმომადგენლებს; თუნდ სხვა ხელმოწერილი და საერთაშორისო ორგანიზაციათა ეროვნული და სხვა დასახელებული წარმომადგენლების აკრედიტაციის. ბ) კონსტიტუციით დადგენილ შემთხვევებში წარმოადგენს პრეზიდენტობის კანდიდატურას და ნიშნავს პრეზიდენტობის მბრძანებლებს;“ **ბ) პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი ამოღებულ იქნეს.** **გ) პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „დ) კონსტიტუციით განსაზღვრულ შემთხვევებში ფიზიკური პირებისა ინფორმაციის მოპოვების შესრულების ასევე მოპოვების ფორმირებისგან;“ **დ) პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტი ამოღებულ იქნეს.** **ე) პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:** „ვ) კონსტიტუციით განსაზღვრულ შემთხვევებში პირველადი წარმოდგენა, ნიშნებს, ითვალისწინებენ და გადაეცემებს ოთხმოცდაათ პირველ ბიუროს წარმოადგენ ნიშნებს ეროვნული ეროვნული ეროვნული

25.	79-ე მუხლის: ა) პირველი პუნქტი ნაწილად ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით: „1. ნოტარიის მეთაური პრეზიდენტი"; ბ) მე-2 პუნქტი ნაწილად ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით: „2. პრეზიდენტი განსაზღვრავს ნოტარიის საქმიანობის ძირითადებს, ორგანიზაციის ეროვნული ნოტარიის საქმიანობის, ანაზღაურების „ეროვნული და „ეროვნული ნოტარიის ეროვნების საქმიანობისა"; გ) მე-4 პუნქტი ნაწილად ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით: „3. პრეზიდენტი ინიშნება ორი ან ოთხწლიანი ვადით ნოტარიის სხვა წევრებს"; დ) მე-7 პუნქტი ნაწილად ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით: „7. პრეზიდენტის გადაყენება ან მისი უფლებამოსილების შეწყვეტა ეროვნული ნოტარიის ნოტარიის სხვა წევრთა უფლებამოსილების შეწყვეტის ნოტარიის სხვა წევრის გადაყენების ან ოთხწლიანობიდან გათავისუფლების შემთხვევაში პრეზიდენტი ორი კვირის ვადაში ნიშნავს ნოტარიის წევრს".
26.	მე-80 მუხლი ნაწილად ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით: „მუხლი 80 1. ახალგაზრდა პირველის უფლებამოსილების ცხრიანთანაც ნოტარიის უფლებამოსილება მოქმედებდა ოთხვლა და საქართველოს პრეზიდენტი მასვე აკისრებს ნოტარიის შესრულების ნოტარიის ახალი შესაფასებლის დანიშვნამდე. 2. საქართველოს პრეზიდენტი ნოტარიის უფლებამოსილების მოქმედების 7 დღის ვადაში წარადგენს სამართლებრივი ორგანოებში ნოტარიუსად ნამყოფი ადამიანის ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა ნებაყოფლობით პრეზიდენტობის კანდიდატურას. 3. პრეზიდენტობის კანდიდატი 7 დღის ვადაში შეიტანს ნებისმიერი კანდიდატურის და საქართველოს პარლამენტის წევრების ნოტარიის შესაფასებლად ნოტარიის ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა. ნოტარიის შესაფასებლად ეროვნული ენა ან ნებისმიერ ენაზე ინიშნება ეროვნული ენა. 4. საქართველოს პარლამენტი ნოტარიის შესაფასებლად 7 დღეში გამოცხადებს და კენჭს ეყრის ნოტარიის შესაფასებლად ნოტარიის ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა. პარლამენტის ნოტარიის ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა ეროვნული ენა ან ნებისმიერ ენაზე ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა. 5. თუ ნოტარიის შესაფასებლად ნდობა ვერ მოიპოვა, ნოტარიის შესაფასებლად პარლამენტში წარდგენიდან 30 დღის ვადაში გაიმართება განმეორებითი კენჭისყრა ნოტარიის ოფიციალურად წარდგენილი ან ეროვნული შესაფასებლად ნოტარიის ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა. 6. თუ არ იქნა წარდგენილი პრეზიდენტობის კანდიდატი ამ ნოტარიის შესაფასებლად მე-5 პუნქტით დადგენილი წესით და ვადაში პარლამენტი ნდობის ვერ გამოუცხადებს, პრეზიდენტი 7 დღის ვადაში პრეზიდენტობის კანდიდატად წარმოადგენს ახალგაზრდა ოთხ მოსახლეობის მიერ წარდგენილ კანდიდატურას. ამ შემთხვევაში თუ პარლამენტის წევრთა მსგავსად შესაფასებლად 2 კანდიდატი იქნა წარდგენილი, პრეზიდენტი პრეზიდენტობის კანდიდატად წარმოადგენს ამ კანდიდატურას, რომელიც უფრო ადრე ნიშნავს პარლამენტის წევრთა ნდობა იქნა წარდგენილი, ხოლო წარმოდგენილი ოთხთანა ადამიანი ნოტარიუსად ყოფნის შემთხვევაში - ეროვნული წარდგენილ კანდიდატურას. 7. ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში ნოტარიის წევრთა შემადგენლობა და ნოტარიის შესაფასებლად ნდობის გამოცხადება ხდება ამ მუხლის მე-3-მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებული წესით. თუ პარლამენტი ნდობა ვერ გამოუცხადა ნოტარიის შესაფასებლად, ნოტარიის ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა 3 დღის ვადაში წარადგენს ახალ ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა. ნოტარიის ახალი შესაფასებლად ნდობის გამოცხადება ხდება მე-80 მუხლის მე-3-მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებული წესით. 8. ნოტარიის შესაფასებლად ნდობის გამოცხადებიდან 2 დღის ვადაში პრეზიდენტი ნიშნავს პრეზიდენტობის, ხოლო პრეზიდენტობა 2 დღის ვადაში ნოტარიის სხვა წევრებს. თუ პრეზიდენტი აღარ ნიშნავს ვადაში ან გამოცხადებს საპარლამენტოდან აღებს პრეზიდენტობის ფიზიკური ადამიანის, პრეზიდენტობა ვადაზე ადრე ნიშნავს."
27.	კონსტიტუციის დებულების შემდეგი შინაარსის 80[1] მუხლი: „მუხლი 80[1] 1. ნოტარიის გადაყენების ან პრეზიდენტობის უფლებამოსილების შეწყვეტის შემთხვევაში საქართველოს პრეზიდენტი 7 დღის ვადაში პრეზიდენტობის კანდიდატად წარმოადგენს საპარლამენტო უმრავლესობის, ხოლო თუ უმრავლესობა შექმნილი არ არის, ამ საპარლამენტო ფრაქციის მიერ წარდგენილ კანდიდატურას. რომელსაც ეყრება მეტი პარლამენტის წევრთა ნდობა. 2. ნოტარიის წევრთა შემადგენლობა და ნოტარიის შესაფასებლად ნდობის გამოცხადება ხდება მე-80 მუხლის მე-3-მე-8 პუნქტებით დადგენილი წესით. 3. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოებების არსებობისას ნოტარიის ასევე შესაფასებლად საქართველოს პრეზიდენტი აკისრებს ოფიციალურად ნოტარიის ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა ახალი შესაფასებლის დანიშვნამდე."
28.	81-ე და 81[1] მუხლები ნაწილად ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით: „მუხლი 81 1. პარლამენტი ეფექტურობისა ეროვნული ნოტარიუსად ყოფნის ნოტარიის, ეროვნული ნოტარიუსად ყოფნის საკითხის აღძვრის შესახებ პარლამენტს წარადგენს ნოტარიის პარლამენტის წევრთა სათანადო შესაფასებლად ანაზღაურების ოფიციალური ენაზე ეროვნული ნოტარიუსად ყოფნის საკითხი აღძრულად ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა ან ეროვნული ენაზე ეროვნული ენა ამ ეროვნული ნოტარიუსად ყოფნის ფორმა ნოტარიუსად ყოფნის ნებაყოფლობა ეროვნული ენა. თუ პარლამენტი არ ნიშნავს ეროვნული ნოტარიუსად ეროვნული ენაზე ეროვნული ენა ეროვნული ენა ეროვნული ენა

30. 86-ე მუხლის პირველი და მეორე პუნქტები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1. მოსამართლე შერჩეულ იქნეს საქართველოს მოქალაქედ 30 წლის ასაკიდან, თუ მას აქვს შესაბამისი უმაღლესი იურიდიული განათლება და სულიერებითა და ხასიათით სულ ცოტა 5 წლის განმავლობაში.

2. მოსამართლის თანამდებობიდან გამწესება ხდება ვადიანი, კანონით დადგენილი ასაკის მიღწევამდე. მოსამართლის უვადოდ გამწესებამდე კანონით შერჩეული გათავისუფლებულ იქნეს მოსამართლის გამწესება განსაზღვრული ვადით, ორწლიანი 3 წლიანი, მოსამართლეთა შერჩევის, დანიშვნის, თანამდებობიდან გათავისუფლების წესი განსაზღვრავს კონსტიტუციური და კანონი.“.

31. 88-ე მუხლის მეორე პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„2. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო შედგება 9 მოსამართლისაგან – საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრებისაგან. სასამართლოს 3 წევრს ნიშნავს საქართველოს პრეზიდენტი, 3 წევრს ირჩევს პარლამენტი სათანადო შემადგენლობის ორი მეოთხედის ხმათა უმრავლესობით, 3 წევრს ნიშნავს უზენაესი სასამართლო. საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრთა უფლებამოსილების ვადა 10 წელია. საკონსტიტუციო სასამართლო თავისი შემადგენლობიდან 3 წლის ვადით ირჩევს საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარეს.

32. 89-ე მუხლის:

ა) პირველი პუნქტის პირველ წინადადებაში სიტყვების „წარმოადგენენ ორგანოების,“ შემდეგ დაემატოს სიტყვები „თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი ორგანოს – საკრებულოს, თემისა და ადგილობრივი ბაზრის,“;

ბ) პირველ პუნქტს დაემატოს შემდეგი შინაარსის g^1 და g^2 ქვეპუნქტები:

„g^1) თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი წარმოადგენენ ორგანოს – საკრებულოს სხვადასხვა სოციალურ ნიშნებზე დაფუძნებული ადგილობრივი ერთეულების საკრებულოს მუნიციპალიტეტი[1] თანამდებობიდან;

g^2) ადგილობრივი ერთეულის უფროსი სასამართლოს წარდგინებით საკრებულოს ორი მეოთხედი ხმათა უმრავლესობით ადგილობრივ ერთეულებზე ადგილობრივ ერთეულებზე ადგილობრივ ერთეულებზე

◎ წარდგენა

ტრაქტატი, რომელმაც საქართველო განადგურებას გადაარჩინა...

„რია-ნოვოსტის“ თბილისის ოფისში ერეკლე მეორის საზოგადოების მიერ და საქართველოს ხალხთა მსოფლიო კონგრესის ხელშეწყობით, გაიმართა ბროშურის „სახე ფიცისა – გეორგიევსკის ტრაქტატი“ წარდგენა. ეს ღონისძიება ორგანიზატორებმა გეორგიევსკის ტრაქტატის ხელმოწერის დღეს დაამთხვიეს.

„გეორგიევსკის ტრაქტატის“ სახელწოდებით ცნობილ ხელშეკრულებას რუსეთის იმპერიისა და ქართლ-კახეთის სამეფოს წარმომადგენლებმა 1783 წლის 24 ივლისს (4 აგვისტოსძ, ჩრდილოეთ კავკასიაში, გეორგიევსკის ციხე-სიმაგრეში მოაწერეს ხელი.

ბროშურა გამოიცა საქართველოს ხალხთა მსოფლიო კონგრესის პრეზიდენტის, გატონ ალექსანდრე ეგრალიძის მხარდაჭერით. დამსწრეთ მიესალმა და ბროშურის გამოცემის იდეის შესახებ ესაუბრა ერეკლე მეორის საზოგადოების თავმჯდომარე არჩილ ჭყოიძე. პრეზენტაციაზე გეორგიევსკის ტრაქტატის შესახებ საკუთარი მოსაზრებები გამოთქვეს საქართველოს დამსახურებულმა ჟურნალისტმა გივი ბაქრაძემ, ცნობილმა ლიტერატორმა, გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ პასუხისმგებელმა რედაქტორმა გურამ გოგიაშვილმა და პუშკინის საზოგადოების თავმჯდომარემ, გაზეთ „მრავალეროვნული საქართველოს“ რედაქტორმა მიხეილ აიდინოვმა. „ეს ბროშურა არ არის რუსეთისადმი რევერანსი. ეს არ არის ტრაქტატის დღის აღნიშვნა. ეს არის შეხსენება ქართული და რუსული საზოგადოებისთვის, რომ საქართველოს და რუსეთს მტრობის გარდა დიდი მეგობრობა და სიყვარულიც აკავშირებს. არც ერეკლე მეორის საზოგადოება და არც საქართველოს ხალხთა მსოფლიო კონგრესი პრორუსული ორგანიზაცია არაა, და არც პროქართული – რადგან ასეთი გამოთქმა არასწორია. **ჩვენ ქართული ორგანიზაციები ვართ, და სწორედ საქართველოს ტკივილი გვაიძულებს, თვალი გავუსწოროთ რეალობას და ვეძებოთ გზები რუსეთთან კეთილმეზობლური ურთიერთობის აღსადგენად. ამას მხოლოდ მაშინ მოვახერხებთ, როდესაც მეტ პოზიტიურს გავიხსენებთ და სხვასაც გავახსენებთ. სწორედ ასეთი პოზიტიური იყო ქართულ-რუსულ ურთიერთობებში გეორგიევსკის ტრაქტატი.** თქვენ ყველას გაქვთ ბროშურა და ნება მომეცით თქვენი ყურადღება მივაქციო ბროშურის პოსტკრიპტუმს (პოსტსკრიპტუმი: ვიკიპედია კომენტარის დასაწყისში ტყუილად არ არის ნახსენები. გეორგიევსკის ტრაქტატის შედეგები იქ ყველაზე მუქი ფერებითაა დახატული. ჩვენ კი უმჯობესია მისი გრძელვადიანი შედეგების შეფასებაში ილია ჭავჭავაძეს ვენდოთ. აი რას წერდა იგი თავის პუბლიცისტურ ნარკვევში „ასის წლის შემდეგ“: **„დამშვიდდა დიდი ხნის დაუმშვიდებელი ქვეყანა, დაწყნარდა აკლებისა და აოხრებისაგან, დაცხრა ომისა და ბრძოლისაგან, მშვიდობამ ხალხს შეუქმნა სამეურნეო წინსვლის შესაძლებლობა, ინტენსიურად წარიმართა ქართული მოსახლეობის მომრავლება“).** ჩვენ ილია ჭავჭავაძის მხოლოდ სურათი კი არ უნდა გვეკიდოს კედელზე, არამედ მისი უნდა გვესმოდეს – ყურითაც და გულითაც“ – ასე დაასრულა თავისი გამოსვლა საქართველოს ხალხთა მსოფლიო კონგრესის თბილისის ფილიალის დირექტორმა ნანა ჯაფარიძემ.

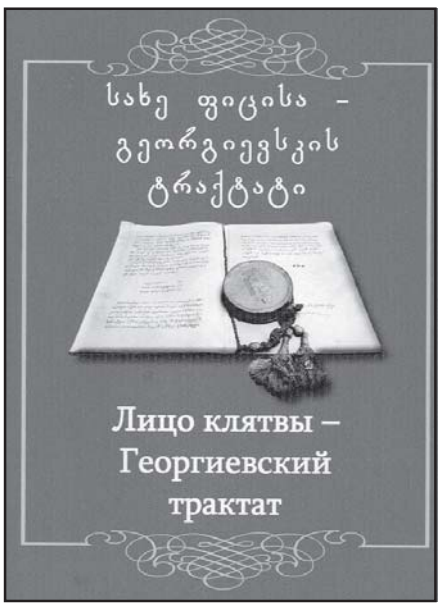

შეხვედრის შემდეგ გატონ **არჩილ ჭყოიძეს** გავესაუბრეთ.

— მე-18 საუკუნის ბოლო საქართველო დამოუკიდებელი სახელმწიფო არ იყო, უფრო მეტიც, მას ბოლო 5 საუკუნის განმავლობაში საქართველოდ აღარ იხსენიებდნენ. იყო ქართლ-კახეთის სამეფო, ხან ერთად, ხანაც ცალ-ცალკე, იყო იმერეთის სამეფო, რომელსაც 150 წლის განმავლობაში დედაქალაქი ქუთაისი დაკარგული ჰქონდა. მისი დაბრუნება 1770 წელს ტოტლებენის დახმარებით მოხერხდა. ასევე, ცალკე იყო დადიანების — სამეგრელოს სამთავრო, ოსმალების აბსოლუტური გავლენის ქვეშ, აჭარა თურქებს ჰქონდათ დაპყრობილი, და ვერავინ უარყოფს, რომ ეს ტერიტორია საქართველომ რუსების დახმარებით 300 წლის შემდეგ დაიბრუნა.

ამ ტრაქტატის მეშვეობით საქართველო რუსეთის იმპერიაში შედიოდა, და ორ გუბერნიად გაერთიანებულ ქვეყანას აფხაზეთი, აჭარა, ახალციხე, ახალქალქი, ბორჯომი, ასპინძა დაუბრუნდა. დაქსაქსული და ერთმანეთთან დაპირისპირებული სამეფოები კი არ გვქონდა, არამედ გაერთიანებული საქართველო. რომ არ დაედო ერეკლე II-ეს ეს ტრაქტატი, რუსეთი რას იზამდა? ის მზარდი იმპერია იყო და ჩვეულებრივად დაიპყრობდა საქართველოსაც. დაპყრობილ ტერიტორიებს რუსეთი საქართველოს კი აღარ შემოუერთებდა, არამედ რუსულ ოლქებად ან გუბერნიებად აქცევდა. ეს არის სწორედ ერეკლე II-ის მიერ გადადგმული ნაბიჯის გენიალობა. მან შეძლო ტრაქტატში ზუსტად იმ პუნქტის ჩადება, რომლის მიხედვითაც ყველა ძველქართულ მიწას დაუბრუნებდა რუსეთი საქართველოს. არ უნდა დავივიწყოთ, რომ ეს არის საქართველოს ისტორიაში მნიშვნელოვანი ხელშეკრულება, რომელმაც ჩვენი ქვეყანა განადგურებას გადაარჩინა, — აღნიშნა არჩილ ჭყოიძემ.

ბროშურაც „სახე ფიცისა – გეორგიევსკის ტრაქტატი“ საქართველოსთვის სწორედ გეორგიევსკის ტრაქტატის მნიშვნელობას უსვამს ხაზს.

ნატა ნიბლაძე.

ელგუჯა ნადარეიშვილის ფოტო.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

საქართველო ორი წლის შემდეგ

2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომს ეძღვნება ქართველი რეჟისორის ნინო კირთაძის ფილმი, რომელსაც საფრანგეთში აჩვენებენ პროგრამის – „ომი და მშვიდობა კავკასიაში“ – ფარგლებში. ფილმის ავტორის აღიარებით, დღეს საქართველოში შენარჩუნებულია სტატუს-კვო: „სამხრეთ ოსეთიდან და აფხაზეთიდან გამოდევნილი ასეულ ათასობით ქართველი ელოდება წარმოუდგენელ დაბრუნებას. რუსეთი აგრძელებს საქართველოს ტერიტორიების ოკუპაციას, არღვევს საერთაშორისო კანონს, რომელიც კრძალავს ევროპაში საზღვრების ძალით შეცვლას“, – განაცხადა ნინო კირთაძემ ჩვენი გაზეთის კორესპონდენტთან საუბარში. მან ბრალი დასდო საერთაშორისო გაერთიანებას იმაში, რომ მან მისი ძვეყანა გასწირა რუსეთთან კარგი დამოკიდებულების საფასურად

თანამედროვე ისტორიის ეს ეპიზოდი აღწერილია მეტად ემოციურად და დაწვრილებით“. პარალელურად ნაჩვენებია დიპლომატიური მოლაპარაკება, პრეზიდენტი საპაკაშვილი თავის მანქანაში, ოპოზიციის შტაბ-ბინა, რუსეთის ჯარები ფრონტის ხაზზე, თავგზააბნეული ადგილობრივი მოსახლეობა.

„როდესაც ამ სურათს ვილებდი, მე გევრი ტკივილი და განცდები გადავიტანე, მინდოდა, რომ მიმეგნო გზისთვის ადამიანთა გულებისაკენ“, – აღნიშნავს რეჟისორი.

LEFIGARO **მიურიელ ფრა**

სტალინი უკვე ქართველი აღარაა

დღეს გორში, ერთი შეხედვით, არაფერი გვაგონებს იმის შესახებ, რომ 2 წლის წინათ რუსეთის გამანადგურებლები ბომბავდნენ ძალაძს, გადააცდიეს იგი ნანგრევებად. სახლებს შორის კვლავ არის ბალახი. საბავშვო მოედნებზე კი გაისმის ბავშვების ხმა და მხოლოდ ერთი მეტრის სიმაღლის ქანდაკება, რომელიც დამზადებულია დაგრეხილი ფოლადის მამეთულებით და აფეთქებული ყუმბარების ნარჩენებით, გვახსენებს რუსეთისა და საქართველოს ომს. „სიცოცხლის ხე“ – ასე ეწოდება ამ ქანდაკებას – გორის მცხოვრებთა მიერ გადატანილი განცდების სიმბოლოს, რომელიც აგრეთვე წარმოაჩენს მათ ძალისხმევას გადაიტანონ ომის შედეგები

ომსკოვსა და თბილისს შორის კონფლიქტის ესკალაცია, რაც დაკავშირებული იყო სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის მიერ თავიანთი დამოუკიდებლობის გამოცხადებასთან, გამწვავდა 2008 წლის 8 აგვისტოს ღამით. საქართველო დაბეჯითებით ამტკიცებდა, რომ ორივე ეს რესპუბლიკა მისი განუყოფელი ნაწილია, რუსეთი კი ყოველმხრივ ცდილობდა მხარი დაეჭირა რეგიონში სეპარატისტული განწყობილებისადმი.

მას შემდეგ, რაც საქართველოს ჯარებმა დაიწყეს შეტევა რეგიონზე თავისი კონტროლის დასაბრუნებლად, რუსეთის ჯარებმა უპასუხეს საქართველოს ცენტრისაკენ წინსვლით. საბრძოლო მოქმედების დაწყებიდან ორი დღის შემდეგ რუსებმა შეუტიეს გორს, რომელიც საქართველოს დედაქალაქიდან სულ 60 კილომეტრშია, ჰაერიდან, რის შედეგადაც დაილუპნენ მშვიდობიანი მოქალაქეები. რუსეთის ტანკები შევიდნენ ქალაქში, რათა შემდეგ დაბრუნებულიყვნენ სამხრეთ ოსეთში, ისევე როგორც აფხაზეთში, რათა გამხდარიყვნენ „მშვიდობის გარანტები“.

ევროკავშირთან შექმნილი კომისია იმ ომის ვითარებათა გამოკვლევის მიზნით კი აღიარებდა პრეზიდენტ საკაკაშვილის პასუხისმგებლობას საბრძოლო ოპერაციების დაწყებისთვის, მაგრამ მან ბრალი დასდო რუსეთსაც არაადეკვატურ რეაქციაში და მასობრივ პროვოკაციებში. იმის შესახებ, თუ რა იმალება ოფიციალური ფორმულირების უკან, არავინ იცის ისე კარგად, როგორც თავად გორის მცხოვრებლებმა.

თამარ ძარელი, გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების სადგურის ექიმი, სამუშაოზე 9 აგვისტოს ჩვეულებრივზე ადრე მივიდა – ამ დღეს ელოდებოდნენ 20 კილომეტრით დაშორებული სამხრეთ ოსეთიდან დაზარალებული ლტოლვილების ნაკადს. მალე მან დაინახა სახლების თავზე მფრინავი რუსეთის შვეულმფრენი. თავდაპირველად, იგონებს ძალბატონი, მეგონა, რომ მფრინავს თავგზა აებნა. მაგრამ დღეს ძარელი დარწმუნებით აღნიშნავს: ის, თუ რა მოხდა მოგვიანებით, ეჭვსაც არ იწვევს რუსი სამხედროების ძეშმარიტ განზრახვაში, შენობის წინ ხომ სასწრაფო დახმარების მანქანები იდგნენ კარგად გამოკვეთილი წითელი ჯვრებით – მფრინავს არ შეეძლო არ დაენახა ყოველივე ეს. ახალგაზრდა ექიმს არ გაუგონია კასეტური ბომბის აფეთქება – მას ახსოვს, თუ როგორ მოისროლა იგი შორს დარტყმის ძალამ და ტკივილი სხეულში მოხვედრილი ბომბის ნამსხვრევისგან. ოპერაციის შემდეგ ძალი კომაში იმყოფებოდა სამი დღით განმავლობაში. ძრილობის შედეგად მან ერთი თირკმელი დაკარგა.

როდესაც თამარი მიამბობდა ამ ისტორიას, მისი სახე ნიღაბს ჰგავდა. ის არ ილიმება, მისი თაფლისფერი თვალები სერიოზული და მოწყენილია. თამარი კვლავ შეუდგა მუშაობას, თუმცა მას დღემდე არ ტოვებს შიში, რომ ჰაერში კვლავ გამოჩნდება შვეულმფრენი და ყველაფერი თავიდან დაიწყება: როგორც უნდა იყოს, რუსი სამხედროები ხომ დღემდე არიან სამხრეთ ოსეთში.

გორის ძეჩიებში ჩვეულებრივი ფუსფუსია. ძალები ევაჟრებიან ბოსტნეულის გამყიდველებს, მცხოველები ყიდიან თავიანთ საძონელს, ბაზრის მოედანზე კი მოძრაობენ პატარა სატვირთო მანქანები. მხოლოდ იოსებ სტალინს არ აუარა გვერდი რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტმა. 2010 წლის 25 ივნისს მისი ძეგლი ჩამოხსნეს კვარცხლბეკიდან ძალაძის მთავარ მოედანზე და გაგზავნეს მისი სახლობის მუზეუმში. თავის დროზე თვით ნიკიტა ხრუშჩოვმაც კი ვერ გასწია რისკი, ხელი ეხლო ამ ძეგლისთვის დიქტატორის მშობლიურ ძალაძში, სადაც იგი, უწინარეს ყოვლისა, მიაჩნდათ სამშობლოს დიდ შვილად, და არა მკელად. მაგრამ თბილისის ამჟამინდელ ხელმძღვანელობას სტალინის კულტი და მისი ძეგლი გორში უკვე დიდი ხანია სულს უხუთავს. კულტი და მოწუმენტი, პრეზიდენტ საკაკაშვილის ვერსიით, არ ემთხვეოდა თანამედროვე საქართველოს სახელს. მუზეუმის მუშაკთა სიტყვებით, რუსეთთან ომის შემდეგ დიქტატორის თაყვანისმცემელთა ოდენობა მნიშვნელოვნად შემცირდა. როგორც ჩანს, სტალინი ერთგვარად უკვე რუსი გახდა.

ამჯერად სტალინის ძეგლის ადგილას აღიმართება სტალინიზმის, საბჭოთა ოკუპაციისა და 2008 წლის ომის მსხვერპლთა მოწუმენტი. ის, რომ ამ მოწუმენტში გაერთიანდება ხსოვნა სტალინის დანაშაულობებისა აუტინის ომთან, მოწმობს, თუ რამდენად გართულებულია დღეს ურთიერთობა ორ მეზობელ ქვეყანას შორის.

ოფიციალური მონაცემებით, საქართველოს „შინაგან“ ლტოლვილთა ოდენობა ორ ასეულზე მეტია, ინტეგრაციის საქმეთა მინისტრის თემურ იაკობაშვილის სიტყვებით, საკითხი შეეხება „ეთნიკურ წმენდას“.

ფრონტის ხაზი რუსეთსა და საქართველოს შორის საბრძოლო მოქმედებათა დამთავრებიდან ორი წლის შემდეგ გამოიყურება სულ უფრო და უფრო მეტად დროებით: სამხედრო პოსტები საზღვრის ორივე მხარეს, რასაც თბილისი ტერიტორიის ადმინისტრაციულ დაყოფას უწოდებს, აწყვია ქვიშიანი ტომრები, რომლებიც ერთმანეთთან შეკრულია კაკუფლაჟური გადურებით, მის ორივე მხარეს კი ერთნაირად მოდუნებული მესაზღვრეები არიან – როგორც ქართველები, ისე რუსი სამხედრო მოსამსახურეები.

ოლივია შელერი

Berliner Zeitung

◎ ფეხბურთი

ქართული კვალი

კიშინიოვში საზეიმოდ აღინიშნება მოლდოვური ფეხბურთის საუკუნოვანი იუბილე, რომელსაც უეფას პრეზიდენტი მიშელ პლატინი დაესწრება.

ამ მოვლენას ეძღვნება იძაურ და ქართველ ვეტერანთა (10 აგვისტოძ და ეროვნულ ნაკრებთა (11 აგვისტოძ ამხანაგური მატჩები.

წესით და რიგით, ძველი გვარდიის შეხვედრაში მონაწილეობა 37 წლის ვაჟა თარხნიშვილმაც უნდა მიიღოს, მაგრამ იგი ჯერაც „შერიფის“ სპორტულ ღირსებას იცავს. და მერე, როგორ!

დნესტრისპირელთა კაპიტნის კლუბგა ჩემპიონთა ლიგის III საკვალიფიკაციო ეტაპზე გმირულ ორრაუნდიანი გრძელა გადაიტანა ზაგრების „დინამოსთან“, შინაც და გარეთაც ფრედ – 1:1 ითამაშა და შემდეგ წრეში პენალტების უკეთ შესრულებით გააღწია – 6:5.

დღეს შვეიცარიის ძალაძ ნიონში დანიშნული კენჭისყრა ტირასპოლელთა მორიგ საპლეიოფო მეტოქეს გამოავლენს.

დანარჩენი შედეგები: ჰიკი – **„პარტიზანი“** 1:2 (0:3ძ, **„ზენიტი“** – „უნირეა“ 1:0 (0:0ძ, „ლეხი“ – **„სპარტა“** 0:1 (0:1ძ, **„კოპენჰაგენი“** – ბატე 3:2 (0:0ძ, „ფენერბახჩე“ – **„იანგ ბოიზი“** 0:1 (2:2ძ, **„ჟილინა“** – „ლიტექსი“ 3:1 (1:1ძ, „გენტი“ – **„დინამო“** (კიევიძ 1:3 (0:3ძ, **„ბაზელი“** – „დებრეცენი“ 3:1 (2:0), „სელტიკი“ – **„ბრაგა“** 2:1 (0:3), **„ზალცგურგი“** – „ომონია“ 4:1 (1:1ძ, პაოკი – **„აიაქსი“** 3:3 (1:1ძ, **„რუსენბორგი“** – აიკი 3:0 (1:0ძ.

◎ ჭიდაობა

„თავისუფლების“ 5 მედალი

თავისუფალი სტილით მოჭიდავეთა ახალგაზრდული ნაკრების თავკაცი თამაზ გენდიანიშვილი ჯერ კიდევ წლევანდელი სეზონის დასაწყისში ამგზნდა, რომ სუსტი თაობა მოდის, ასეთი „უმარილო“ გუნდი კარგა ხანია არ გვყოლიაო. ჭაბუკთა მესაჭეს წინათგრძნობა აუხდა – სარაევოში გამართულ

ევროპის პირველობაზე ქართველმა ფალავნებმა 10 წონით კატეგორიაში ერთი ვერცხლისა და ოთხი ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს. თითქოს, ურიგო შედეგი არ უნდა იყოს, მაგრამ წარმატება ხომ ოქროთი ფასდება.

უკვე გაუწყეთ, რომ შეჯიბრების სტარტზე მესამე ადგილები დავით გუზიაშვილმა (58ძ, ლაშა გიგაშვილმა (69ძ და ლევან გოგრიჭიანმა (85ძ დაიკავეს. ასპარეზობის მეორე დღეს ლაშა გითარიშვილმა (54ძ ოთხი ორთაბრძოლა მოიგო: ზედიზედ სძლია შვეიცარიელ მარკო პოდელს, ბერძენ კირილიოს ბინენმპაოუმს, თურქ აზიზ ვილიკქის და გერმანელ მანუელ ვოლფერს, ფინალური პაექრობა კი რუს ჰუსეინ შაკგანოვთან დათმო და საგოლოოდ „ვერცხლს“ დასჯერდა.

ირაკლი მოსიძეს (63ძ პირველ წრეში სომეხ სამველ პეტროსიანის დასამარცხებლად სამი პერიოდი დასჭირდა, მერე მის გზას გაუყენა პოლონელი რაფაელ პალინსკი, მაგრამ მესამე წრეში თავად დამარცხდა სუფთად აზერგაიჯანელ მუხტარ სადულაევთან. დამამშვიდებელში ჯერ ფრანგ ენის ოსმანს მოუგო, შემდეგ რუმინელ მადალინ მინზალა დაამარცხა და ბრინჯაოს მედალი დაისაკუთრა.

ხვალიდან სარაევოს ხალიჩაზე ბერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდავეები მოსინჯავენ ძალებს. ჩვენი ნაკრების ღირსებას ედნარ შავაძე (42ძ, მურთაზ ჩაბრავა (46ძ, შმაგი ბოლქვაძე (50ძ, ამირან შავაძე (54ძ, რამაზ სურმანიძე (58ძ, ფირუზ წულუკიძე (63ძ, მათე ბერიძე (69ძ, ლაშა გოგაძე (76ძ, რობერტ ქოგლიაშვილი (85ძ და იაკობ ქაჯაია (100ძ დაიცავენ.

ლექსო ციცვაძე

◎ ნარდი

ეკონომიკურმა კრიზისმა მონარდეებიც დააზარალა

სასტუმრო „რადისონ ბლუ ივერიაში“ გრძელდება ცნობილი ქართველი ჟურნალისტის გოგი ბუკიას მე-4 საერთაშორისო მემორიალი ნარდში. პირველობისთვის ბრძოლაში მასპინძლებთან ერთად 16 უცხოელიც ჩაება. მოასპარეზეთა განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს ნარდი საერთაშორისო წესებით, რადგან მთავარი პრიზი (საპრიზო ფონდი 10 ათასი დოლარიძ სწორედ აძ თამაშდება. ნახევარფინალში ესპანელმა რიკარდო მალასმა ამჟამად მოსკოვში მცხოვრები ჩვენი თანამემამულე ნოდარ გაგუა დაამარცხა, სომეხმა დიმიტრი არუთინიანმა თურქ ილმი გოჩანს სძლია. სანუგეშო ტურნირის ნახევარფინალში სიმონ ფანქველაშვილმა დავით თევდორაძეს მოუგო, რეზო ცხოვრებაშვილმა კი სომეხ არტურ მურადიანს ავჯობა.

– მსოფლიო ეკონომიკურმა კრიზისმა ნარდსაც დაამჩნია თავისი კვალი, – მითხრა ნარდის საერთაშორისო ფედერაციის პრეზიდენტმა ჩივა ტაფაზოლიმ. – ამას წინათ მონტე კარლოში გამართულ მსოფლიო ჩემპიონატზეც წინა წლებთან შედარებით მოთამაშეთა ნაკლები რაოდენობა გვესტუმრა. მოგეხსენებათ, ნაკლები ფული ნაკლებ დაინტერესებას ნიშნავს. ამგვარ სიტუაციაში მადლობა უნდა ვუთხრათ გატონ გოდერძი ბუკიას, ხობის ფონდსა და მარინე მიქაძეს, რომლებმაც ყველაფერი გააკეთეს მემორიალის გადასარჩენად. საშეჯიბროდ ფანტასტიკური სასტუმროა შერჩეული, სათამაშო დარბაზიც ჩინებულია. სამწუხარო ის არის, რომ უწინდელივით ხალხმრავლობა არ იგრძნობა. ყოველივეს მიუხედავად, შეჯიბრებაში შვიდი ქვეყნის წარმომადგენლები მონაწილეობენ, რამაც სიმწვავე შემატა ტურნირს.

– თქვენ მონტე კარლოს მსოფლიოს ჩემპიონატი ახსენეთ. იქ წლეულს ქართველმა ომარ დვალმა გაიმარჯვა...

– დიახ, სენიორთა საკმაოდ ძლიერი ტურნირი მოიგო. ეს შთამბეჭდავი წარმატება იყო. საერთოდ, მინდა გითხრათ, მონტე კარლოს შეჯიბრებებისადმი ინტერესი თანდათან ეცემა, ამიტომ გაისად გაიმართება თუ არა იქ პაექრობები, ძნელი სათქმელია. ჯერ ერთი, რომ მონარდეთა ტურნირს პოკერში მსოფლიოს ჩემპიონატი ემთხვევა, თან ამ დროს ქალაქში ცხოვრებაც ძალიან ძვირია – დღე-ღამეში ათასი ევრო მაინც ღირს.

ყოველივეს გათვალისწინებით, შესაძლოა, მომდევნო ჩემპიონატის გამართვის ადგილი და თარიღიც შეიცვალოს. არ არის გამორიცხული, შეჯიბრებამ სხვადასხვა ქვეყანაში „იმოძრაოს“, როგორც სპორტის სხვა სახეობებში, რათა მსოფლიოში ნარდის პოპულარობა გავზარდოთ, ახალი ვარსკვლავები ალმოვაჩინოთ და მოთამაშეებსაც მეტი გასაქანი მივცეთ.

ესაუბრა
ვაჟა დანელია

სურათზე: ჩივა ტაფაზოლი თვალს ადევნებს მონარდეთა შეჯიბრებას.

ავტორის ფოტო.

◎ ინტერნეტიდან

მჯობნის მჯობნი არ დაილევა

15 მაისს 16 წლის ავსტრალიელი გოგონა ჯესიკა უოთსონი ყველაზე ახალგაზრდა საზღვაო მოგზაური გახდა, რომელმაც მარტოდმარტომ შემოუარა დედამიწას. მისმა მიღწევამ, ეტყობა, ბევრს აუშალა სარეკორდო საღერღელი.

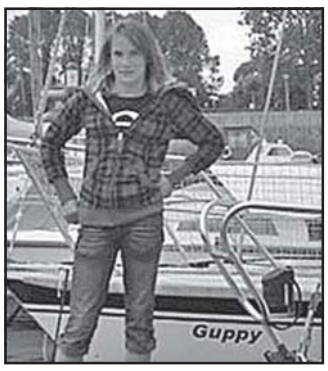

მათ შორისაა „მწვანე კონტინენტის“ მკვიდრზე ერთი წლით უმცროსი ჰოლანდიელი მოზარდი ლაურა დეკერი, რომელიც მამის თანხლებით პორტუგალიაში ჩავიდა და იქიდან აპირებს 12-მეტრიანი იახტით გავშვოგისდროინდელი ოცნების ასასრულებელი ოდისეის დაწყებას.

ლაურა ახალი ზელანდიის ნაპირებთან იახტაზე მაშინ დაიბადა, როცა მისი მშობლები მსოფლიოს გარშემო შვიდწლიანი მოგზაურობით იყვნენ დაკავებულნი, ასე რომ, მისი გატაცება მნიშვნელოვანწილად გენეტიკური ხასიათისაა და ლოგიკურადაც გამოიყურება, თუმცა თავიდან ოჯახი მისი რისკიანი ცხოვრების წინააღმდეგი იყო.

ნორჩ მეზღვაურს საკუთარი იახტა 6 წლის ასაკში შეუძინეს და სწორედ იმ პერიოდს უკავშირდება მისი თავგადასავლებით მდიდარი სპორტული გიოგრაფიის სტარტი, მაგრამ ჰოლანდიის გავშვთა დაცვის საბჭოს სახით დეკერს სერიოზული ოპონენტი ჰყავდა.

ერთ მომენტში იგი იძულებული გახდა, პროტესტის ნიშნად „ტიტეგის ქვეყნიდან“ გაძცეულიყო და თავი ჯერ ანტილის, ხოლო შემდეგ – სენტ-მარტენის (კარიბის ზღვაძ კუნძულებისთვის შეეფარებინა.

საბედნიეროდ, ეს პრობლემა უკვე გადაიჭრა და რომანტიკოსი გოგონას მშობლიური ქალაქის მიდელბურგის სასამართლომ მას შეზღუდვები მოუხსნა.

ლარისას მუნდიალი

როცა ამასწინანდელი სამხრეთაფრიკული საფეხბურთო მუნდიალის სიმბოლოებზე ვსაუბრობთ, უპირველესად ვუვუზელა, რვაფეხა პაული და პარაგვაელი მოდელი ლარისა რიკელმე გვახსენდება, რომელიც თანამემამულეებს ტრიბუნიდან შთამბეჭდავი მოშიშვლებული მკერდით ძომაგობდა, სადაც, თქვენ წარმოიდგინეთ, მობილური ტელეფონიც კი ჰქონდა ჩამალული.

მას შემდეგ ვნებიანი ამორძალის პოპულარობა არნახულად გაიზარდა, რასაც პრესტიჟული ჟურნალების გარეკანებისთვის გადასალებად მისი გაორმაგებული მიწვევები ადასტურებს.

და აი, სიახლე: სექტემბერში დედიშობილა ლარისას ფოტოები „პლეიბოის“ დაამშვენებს.

◎ კრივი

სკანდალური აღსარება

შეხედავ ამ კაცის ფოტოს და უცოდველი კრავი გეგონება, მაგრამ მასზე უკეთ ვინ იცის, როგორი ოფოფები უძროდა თავში ახლო წარსულში და რამდენ სკანდალში გაეხვია.

ერთ-ერთ უკანასკნელ საგაზეთო ინტერვიუში მაიკ ტაისონმა გულახდილად ისაუბრა თავის ფათერაკებით აღსავსე ცხოვრებაზე და სინანული გამოთქვა მრავალრიცხოვანი ცოდვების გამო.

მოდით, მოვუსმინოთ კრივის ისტორიაში ერთ-ერთ უდიდეს ჩემპიონს, რომელიც დღეს ქველმოქმედებას ეწევა და გავშვებს ეხმარება. ვფიქრობთ, მისი მონოლოგი მრავალმხრივ არის გასათვალისწინებელი და უნებისყოფო სპორტსმენებს მაგალითად უნდა გამოადგეთ.

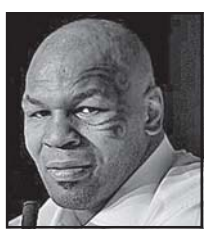

– ჩემი კარიერის პირველი ეტაპი ეგოიზმის განსახიერება იყო. უკვე 44 წლის ვარ და ვხვდები, რომ ბინძურ ცხოვრებაში ფუჭად გავფლანგე დრო. მართალია, ამჟამად რალაც-რალაცსასიკეთო პროექტები მაქვს, მაგრამ ვთვლი, რომ ლორი ვარ და თქვენს შორის ჩემი ადგილი არ არის. როგორც მკვლელი, ციხეში უნდა ვიჯდე. მეტიც – ან მკვდარი უნდა ვიყო, ან შიდსით ვიტანჯებოდე.

– როცა უგედურმა შემთხვევამ ჩემი 4 წლის გოგონა შეიწირა, სიცოცხლე ალარ მინდოდა. პიროვნული ტრაგედია და სიკვდილის სურვილი ცხოვრების წესის შეცვლით დავძლიე. უკვე რვა თვეა, ვეგეტარიანელი გავხდი და ნარკოტიკებს დავემშვიდოგე. ჯერჯერობით 58 კილო დავიკელი...

◎ „თამაზ მასწავლებლის“ მეთერთმეტე თაობა

სიჩაუქე და სინარნარე ბავშვობიდან მოგვდგამს!...

ორმოცდათორმეტი წელიწადია წვრთნის მოზარდებს. და აი, უკვე მეთერთმეტე თაობას აფრთიანებს „თამაზ მასწავლებელი“ – ცნობილი ქორეოგრაფი, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, ღირსების ორდენის კავალერი თამაზ გოგოტიშვილი... ქართული ხალხური ცეკვით მადლცხებულ და დაინტერესებულ ნორჩებს თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრთან არსებულ ანსამბლ „შევჯიბრში“ 10-12 წელიწადი აოსტატებს იგი და საშუალო სკოლადამთავრებული ქალ-ვაჟები უკვე „მზამზარეული“ არიან სხვადასხვა საცეკვაო ანსამბლების, ძირითადად კი „სუხიშვილებისთვის“.

– დიდ დახმარებას გვიწევს საოპერო თეატრის ხელმძღვანელობა, პირადად ბატონი დავით საყვარელიძე, ხოლო ქალბატონ ნინო ანანიაშვილის ამაგი, მართლაც ფასდაუდებელია, მან თეატრში, ასე ვთქვათ, „თავის სამფლობელოში“, უკვე სამი წელიწადია დარბაზი გამოგვიყო სამეცადინოდ, – მიამბობს თამაზ გოგოტიშვილი და მაწვდის ფოტოებს, რომლებზეც მისი რამდენიმე ნორჩი შეგირდია გამოსახული.

– აგვისტოს ბოლოსკენ უკვე რეპეტიციები უნდა დავიწყოთ და სარეკლამო ფოტოების გადასალებად ყაზბეგის ულამაზესი მიდამოები ავირჩიეთ, წავიყოლეთ ცნობილი ფოტოოსტატი სერგო ედიშერაშვილი და ეს ფოტოები გადავიღეთ... აი, ლუკა ჩოხელი, აი, ირაკლი ჩიხელიძე, აი, ალექსანდრე სამხარაძე, ირაკლი ჩიხელიძე, დათო ბალიაშვილი და ლუკა ჩოხელი „დოლურს“ ცეკვავენ, ეს კი ანი ხუხუნაიშვილია – ოთხი ჩაუქი ბიჭის ულამაზესი დაია“.

რა გვეთქმის, კვლავ წარმატებებს გისურვებთ ახალ სეზონში, თქვენ და თქვენს გოგო-ბიჭებს, ბატონო თამაზ!

ვილენ მარდალეიშვილი

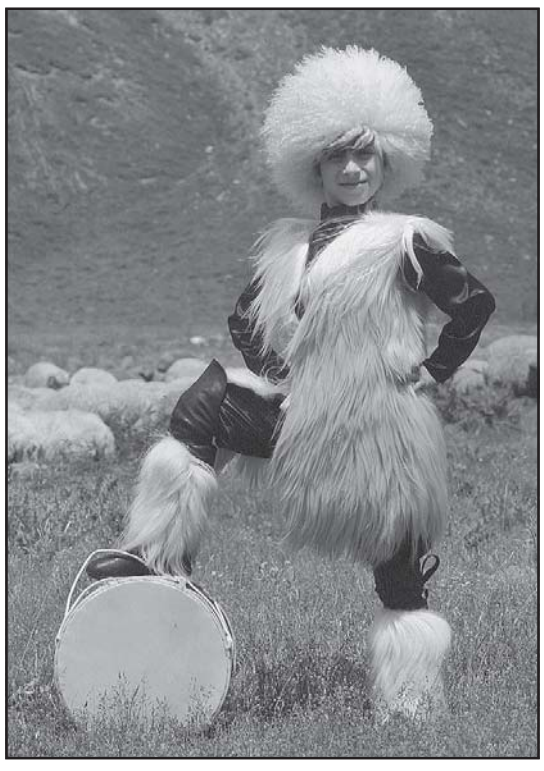

ხსოვნა

გურამ კუცია

ხანგრძლივი და მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა გურამ ხუტას ძე კუცია. მისი სახით აბაშის საზოგადოებას კიდევ ერთი ღირსეული ქართველი, გამორჩეული პიროვნება დააკლდა. მას არა მარტო აბაშაში, არამედ მის გარეთაც კარგად იცნობდნენ, როგორც უაღრესად კეთილ, განათლებულ, შრომისმოყვარე, ენერგიულ და მაღალი ინტელექტის ადამიანს.

იგი დაიბადა აბაშის რაიონის სოფ. ქოლოგანში, აქვე დაამთავრა საშუალო სკოლა, რომლის შემდეგაც სწავლა განაგრძო კვების მრეწველობის ინსტიტუტში, ქალაქ ლენინგრადში, საიდანაც შემდგომ გადმოდის და სწავლას აგრძელებს ქ. თბილისის სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში, რომელსაც ამთავრებს 1955 წელს და ილებს კვების პროდუქტების ინჟინერ-ტექნოლოგის სპეციალობას და მუშაობას იწყებს აბაშის ეთერზეთების საბჭოთა მეურნეობა-ქარხანაში მთავარი ინჟინრის თანამდებობაზე.

1960 წელს, როგორც მაღალ კვალიფიციურ და ენერგიულ სპეციალისტს, გზავნიან კუბაში, შაქრის ლერწმის გადამამუშავებელი ქარხნების მშენებლობისა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვისათვის, სადაც დაჰყო რამდენიმე წელი და ვალმოხდილი დაბრუნდა სამშობლოში.

1968 წელს მუშაობას იწყებს აბაშის რაიონის ადგილობრივი მრეწველობის დირექტორად, შემდეგ კი უბრუნდება ძველ კოლექტივს და ინიშნება აბაშის ეთერზეთების საბჭოთა მეურნეობა-ქარხანაში დირექტორის თანამდებობაზე.

1973 წელს აწინაურებენ აბაშის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილის თანამდებობაზე, სადაც მან დაჰყო თითქმის ორი ათეული წელი.

გურამ კუციას შრომითი მოღვაწეობა და საქმიანობა უკავშირდება აბაშის რაიონის სოციალური, წარმოებისა და ეკონომიკური გარდაქმნების პერიოდს. იგი იყო უშუალო მონაწილე და ერთ-ერთი ინიციატორი ყველა იმ დიდი საქმეებისა, რაც იმხანად აბაშის რაიონში კეთდებოდა და თამამად შეიძლება ითქვას, რომ დიდი წვლილი და დამსახურება მიუძღვის რაიონის აღმშენებლობის საქმეში, რაც არაერთხელ აღინიშნა მთავრობის ჯილდოებით.

ბატონი გურამი გახლდათ ქართული ტრადიციების მატარებელი კაცი, გამორჩეული დარბაისლობით, სტუმარ-მასპინძლობით, ჭირ-ლხინში გვერდში დგომით, მეგობრობით; იყო ახალგაზრდების მრჩეველი და მხარდამჭერი; იყო შესანიშნავი ოჯახის თავკაცი; მის ცხოვრებას დიდი დაღი დასვა ერთგული მეულლის ნაადრევად დაკარგვამ.

აბაშელები დღესაც სიყვარულითა და მოწიწებით იხსენებენ ულამაზეს, უაღრესად სათნო და სიკეთით სავსე, ნამდვილ ქართველ ზრდილ და განათლებულ მანდილოსანს, ქალბატონ ლუარას. მათ შესანიშნავი ქალ-ვაჟი აღზარდეს, რომლებსაც ჩინებული ოჯახი აქვთ შექმნილი.

ბატონმა გურამ კუციამ შესანიშნავი ცხოვრების გზა განვლო, რის გამოც ღირსეული ადგილი დაიმკვიდრა აბაშის საზოგადოებაში. ის დიდხანს ემახსოვრება ყველას, ვინც ოდნავ მაინც იცნობდა მას.

გულისტკივილით გემშვიდობებით, ღმერთმა დაგიმკვიდროთ ცათა სასუფეველი, ბატონო გურამ, მს უბ უძი იყოს თქვენი მშობლიური მიწა, განისვენეთ მშვიდად თქვენს უსაყვარლეს მეულლესთან ერთად.

მეგობრების ᲧᲒᲣᲨᲘ.

ᲟᲝᲖᲔᲨᲘᲜᲐ, ᲜᲘᲜᲝ, ᲛᲐᲠᲘᲙᲐ, ᲙᲐᲮᲐ ᲣᲒᲣᲚᲐᲕᲔᲑᲘ ᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲘᲗ ᲘᲣᲬᲧᲔᲑᲘᲐᲜ, ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲠᲓᲐᲘᲪᲕᲐᲚᲐ

ᲗᲐᲛᲐᲠ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ ᲔᲓᲘᲨᲔᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘ-ᲐᲑᲠᲐᲛᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲫᲘᲛᲐᲠᲡ ᲣᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲔᲜ ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲚᲘᲚᲘᲡ ᲝᲯᲐᲮᲘᲡ ᲬᲔᲕᲠᲔᲑᲡ ᲓᲐ ᲐᲮᲚᲝ ᲜᲐᲗᲔᲡᲐᲕᲔᲑᲡ

ᲛᲖᲘᲐ ᲛᲘᲥᲐᲘᲐ ᲝᲯᲐᲮᲘᲗ ᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲘᲗ ᲘᲣᲬᲧᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲠᲓᲐᲘᲪᲕᲐᲚᲐ

ᲗᲐᲛᲐᲠ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ ᲔᲓᲘᲨᲔᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘ-ᲐᲑᲠᲐᲛᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲫᲘᲛᲐᲠᲡ ᲣᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲔᲜ ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲚᲘᲚᲘᲡ ᲝᲯᲐᲮᲘᲡ ᲬᲔᲕᲠᲔᲑᲡ ᲓᲐ ᲐᲮᲚᲝ ᲜᲐᲗᲔᲡᲐᲕᲔᲑᲡ.

ᲒᲐᲓᲠᲘ ᲪᲘᲜᲪᲐᲫᲘᲚᲐᲫᲔ ᲝᲯᲐᲮᲘᲗ ᲗᲐᲜᲐᲣᲒᲠᲫᲝᲑᲡ ᲛᲐᲓᲚᲝᲜᲐ ᲓᲐ ᲔᲛᲘᲚ ᲛᲘᲥᲐᲘᲔᲑᲡ ᲓᲔᲓᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲘᲓᲔᲓᲠᲘᲡ

ᲗᲐᲛᲐᲠ ᲔᲓᲘᲨᲔᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘ-ᲐᲑᲠᲐᲛᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲚᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ.

ᲤᲠᲘᲓᲝᲜ ᲘᲜᲯᲘᲐᲡ ᲝᲯᲐᲮᲘ ᲦᲠᲛᲐ ᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲐᲡ ᲒᲐᲛᲝᲮᲐᲢᲐᲕᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲫᲘᲛᲐᲠᲡ ᲣᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲔᲜ ᲔᲛᲘᲚ ᲓᲐ ᲛᲐᲓᲚᲝᲜᲐ ᲛᲘᲥᲐᲘᲔᲑᲡ ᲝᲯᲐᲮᲘᲡ ᲬᲔᲕᲠᲔᲑᲡ ᲓᲐ ᲐᲮᲚᲝ ᲜᲐᲗᲔᲡᲐᲕᲔᲑᲡ

ᲓᲔᲓᲐ ᲮᲐᲗᲣᲜᲐ ᲒᲔᲠᲣᲚᲐᲕᲐ, ᲑᲔᲑᲘᲔᲑᲘ ᲛᲖᲔᲕᲘᲜᲐᲠ, ᲨᲜᲐ ᲐᲤᲐᲥᲘᲫᲔᲑᲘ, ᲔᲗᲔᲠ, ᲜᲐᲜᲐ ᲐᲑᲓᲣᲨᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘ, ᲑᲐᲑᲣᲔᲑᲘ ᲓᲔᲛᲣᲠ ᲑᲣᲐᲫᲔ, ᲗᲔᲛᲣᲠ ᲐᲑᲓᲣᲨᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲑᲘᲫᲔᲑᲘ ᲞᲐᲞᲣᲜᲐ, ᲖᲣᲠᲐᲑ, ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲑᲔᲠᲣᲚᲐᲕᲔᲑᲘ, ᲓᲔᲘᲓᲔᲑᲘ ᲗᲐᲗᲝ ᲕᲬᲘᲑᲚᲐᲫᲔ, ᲘᲜᲒᲐ ᲚᲝᲛᲘᲜᲔᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲝᲯᲐᲮᲔᲑᲘᲗ, ᲚᲔᲚᲐ ᲜᲐᲡᲧᲘᲓᲐᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲗᲔᲐ ᲙᲘᲙᲜᲐᲕᲔᲚᲘᲫᲔ, ᲑᲣᲒᲐ ᲐᲑᲓᲣᲨᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲜᲐᲜᲐ, ᲜᲘᲜᲝ, ᲒᲘᲐ ᲑᲣᲐᲫᲔᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲐᲮᲚᲝ ᲜᲐᲗᲔᲡᲐᲕᲔᲑᲘ ᲦᲠᲛᲐ ᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲘᲗ ᲘᲣᲬᲧᲔᲑᲘᲐᲜ, ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲠᲓᲐᲘᲪᲕᲐᲚᲐ

ᲛᲐᲠᲘᲐᲛ (ᲛᲐᲜᲩᲮᲝᲫ ᲚᲐᲨᲐᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ ᲑᲣᲐᲫᲔ

ᲞᲐᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘ 6, 7 VIII, 17 ᲡᲗ. ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ: ᲗᲐᲛᲠᲘᲙᲝ ᲭᲝᲕᲔᲚᲘᲫᲘᲡ 10. ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲔᲚᲔᲑᲐ 8 VIII, 15 ᲡᲗ. ᲕᲔᲠᲘᲡ ᲬᲛᲘᲜᲓᲐ ᲞᲐᲜᲗᲔᲚᲔᲘᲛᲝᲜᲘᲡ ᲢᲐᲫᲠᲘᲓᲐᲜ.

ᲐᲕᲗᲐᲜᲓᲘᲚ ᲓᲐ ᲔᲚᲔᲜᲔ ᲙᲕᲔᲖᲔᲠᲔᲚᲘ-ᲙᲝᲞᲐᲫᲔᲔᲑᲘᲡ ᲝᲯᲐᲮᲘ ᲦᲠᲛᲐ ᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲘᲗ ᲘᲣᲬᲧᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲠᲓᲐᲘᲪᲕᲐᲚᲐ ᲨᲔᲡᲐᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲘ ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲓᲐ ᲯᲐᲜᲓᲐᲪᲕᲘᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲢᲝᲠᲘ, ᲗᲐᲕᲘᲡᲘ ᲛᲮᲐᲠᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲞᲐᲢᲠᲘᲝᲢᲘ, ᲐᲤᲮᲐᲖᲔᲗᲘᲓᲐᲜ ᲓᲔᲕᲜᲘᲚᲘ

ᲨᲝᲗᲐ ᲐᲥᲕᲡᲔᲜᲢᲘᲡ ᲫᲔ ᲦᲣᲠᲬᲙᲐᲘᲐ

ᲞᲐᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘ 6, 7 VIII, 16 ᲡᲗ. ᲓᲐᲙᲠᲫᲐᲚᲕᲐ 8 VIII, 14 ᲡᲗ. ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ: Ქ. ᲤᲝᲗᲘ, ᲭᲐᲜᲢᲣᲠᲘᲐᲡ 1.

ᲙᲐᲠᲚᲝ ᲦᲣᲠᲬᲙᲐᲘᲐ ᲝᲯᲐᲮᲘᲗ ᲘᲣᲬᲧᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲠᲓᲐᲘᲪᲕᲐᲚᲐ ᲪᲜᲝᲑᲘᲚᲘ ᲓᲐᲡᲢᲐᲥᲐᲠᲘ, ᲐᲤᲮᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲐᲕᲢᲝᲜᲝᲛᲘᲣᲠᲘ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲧᲝᲤᲘᲚᲘ ᲛᲗᲐᲕᲐᲠᲘ ᲫᲘᲠᲣᲠᲒᲘ

ᲨᲝᲗᲐ ᲐᲥᲕᲡᲔᲜᲢᲘᲡ ᲫᲔ ᲦᲣᲠᲬᲙᲐᲘᲐ

ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲫᲘᲛᲐᲠᲡ ᲣᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲔᲡ ᲒᲐᲜᲡᲕᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘᲡ ᲝᲯᲐᲮᲡ.

ᲘᲕ. ᲯᲐᲕᲐᲮᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲣᲜᲘᲕᲔᲠᲡᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲙᲚᲘᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲐᲐᲕᲐᲓᲛᲧᲝᲤᲝ ᲡᲐᲛᲫᲘᲛᲐᲠᲡ ᲣᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲡ ᲓᲐᲜᲡᲕᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘᲡ ᲝᲯᲐᲮᲡ.

ᲨᲡ „ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲫᲚᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲐ“ ᲓᲐ ᲨᲡ „ᲐᲮᲢᲔᲚᲘᲡ“ ᲗᲐᲜᲐᲛᲨᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘ ᲗᲐᲜᲐᲣᲒᲠᲫᲜᲝᲑᲔᲜ ᲕᲐᲟᲐ ᲛᲐᲠᲗᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲡ ᲓᲔᲓᲘᲡ

ᲕᲐᲠᲐ ᲛᲐᲠᲗᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲫᲘᲛᲐᲠᲡ ᲣᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲔᲜ ᲒᲐᲜᲡᲕᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘᲡ ᲝᲯᲐᲮᲡ.

◎ დაიჯესტი

სანთელი, თაფლი და... „პახმელია“

სუფრა, მით უმეტეს ჩვენებური, აბა, უსადღეგრძელოდ ვინ თქვა. ქართველ კაცს სადღეგრძელოს მოსმენა და თქმა ნამდვილად არ გაუკვირდება, თუმცა სადღეგრძელოებთან დაკავშირებით ზოგიერთი საგულისხმო ამგავი გვრმა შეიძლება არ იცოდეს.

* * *

ყველაზე პოპულარული სადღეგრძელოა „ჩვენი გამარჯვებისა“.

* * *

თურმე ნუ იტყვით და, „კაი პურმარილის“ შემდეგ სასარგებლო ყოფილა... კოცნაობა. აღმოჩნდა, რომ კოცნა სალეჭრეზინზე უფრო მეტი სარგებლის მომტანი ყოფილა – იგი პირის ღრუში მჟავიანობას აწესრიგებს და კბილებს კარიესისგან იცავს.

* * *

ყველაზე მასობრივი სადღეგრძელო უკრაინის ქალაქ ლვოვში გამართულ ლუდის ფესტივალზე ერთბაშად 1715 კაცმა წარმოთქვა.

ივანე მრისხანეს მმართველობის დროს ერთ-ერთ ნადიმზე 65 სადღეგრძელო წარმოითქვა და ყოვლის შემდეგ სტუმრებს თასების ბოლომდე დაცლას „ურჩევდნენ“.

* * *

ძველად სასმისებს უჭახუნებდნენ ავ სულთა განსადევნად. მიაჩნდათ, რომ უწმინდური ძალა სასმისების წკრიალს ვერ იტანს.

* * *

სანთლის შუძზე ძეიფი საჭმლის ჭარგად მირთმევას უწყობს ხელს, ხოლო კაშკაშა განათება პირიძით, ხელს უწყობს „თვალთა გაძღომას“ და საკვების უფრო ზომიერად მირთმევისკენ გვიბიძგებს.

* * *

დიდი პურმარილის წინ მირთმეული ერთი კოვზი თაფლი არა მარტო ხელს უწყობს ძეიფის დროს საღი გონების შენარჩუნებას, არამედ მეორე, „პახმელიის“ დღესაც მნიშვნელოვნად იოლად გადასატანს ხდის.

ღვინოვ, შუშხუნავ...

შამპანური ყველა დღესასწაულის განუყრელი სასმელი ქალიან დიდი ხნის წინათ გახდა და ახლა ეს შუშხუნა ღვინო ყველა სასიხარულო მოვლენის მუდმივი თანმხლებია. რაოდენ გასაკვირიც უნდა იყოს, შამპანური ყველაზე მეტად არა მის სამშობლო საფრანგეთში, არამედ მეზობელ გელგიაში უყვართ – სწორედ ამ ქვეყანაში მოიხმარენ ყველაზე მეტ შამპანურს წელიწადში ერთ სულ მოსახლეზე გადაანგარიშებით.

საქართველოში კი შამპანურს ყველაზე მეტი ოდენობით საახალწლოდ სვამენ – ამ დროს ქვეყანაში წლის განმავლობაში მოხმარებული ღვინის 40 პროცენტზე მეტს მიირთმევენ.

შამპანურთან დაკავშირებით ერთობ საგულისხმოა კიდევ ერთი გარემოება: ჩვენში, რატომღაც, განსაკუთრებით წლის ცხელ დროს, მიღებულია შამპანურის ფუჟერში ყინულის ჩაგდება, რის გაკეთება მიზანშეწონილი არ არის იმის გამო, რომ ღვინის გემოს აფუჭებს. ზოგადად მიღებულია შამპანურის საგანგებო მცირე ზომის ვედროში ყინულით გაცივება.

საუზმის სიკეთე

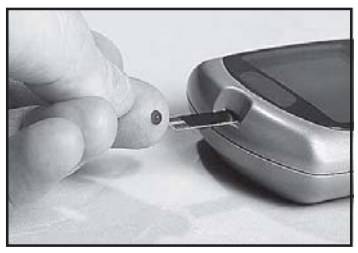

დიატოლოგებმა, რომლებიც ჭარგი წონის მძონე ადამიანებს აკვირდებიან, ვინც გასახდომად უარს ამბობს საუზმეზე, დაადგინეს, რომ დილის 10 საათისთვის შაძრის დონე მათ სისხლში მინიმალურად დასაშვებ ზღვარს აღწევს. გარდა ამისა, ისინი, ვინც დილაობით არ საუზმობენ, დანაყრებულ მძღოლებზე გაცილებით ხშირად ახდენენ საავტომობილო ავარიებს. აღსანიშნავია, რომ იგივე სიმპტომებს დამატებული მეხსიერების გაუარესება, ასევე მოძრაობათა კოორდინაციის დარღვევა, აღენიშნებათ იმ გავშვებსაც, რომლებიც ამა თუ იმ მიზეზით დილით სკოლაში უჭმელნი მივიდნენ.

მოამზადა ოთარ ტურაბელიძემ

ქალბატონ მარინე კანდელაკს ვულოცავთ დაბადების დღეს!

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქციის თანამშრომლები სულითა და გულით ვულოცავთ დაბადების დღეს უკეთილშობილეს ქალბატონს მარინე კანდელაკს და ვუსურვებთ ჯანმრთელობასა და მხნეობას, კოლეგა-მეგობართაგან სამაგიერო სიყვარულსა და მადლიერებას.

◎ დღის კალენდარი — 6 აგვისტო

ხსენება წმიდა ილარიონ თვალელისა, გიორგი მთაწმინდელის მოკლვრისა (XI ს. მოწამე ქრისტინესი (300 ს. კეთილმორწმუნეთა მოწამეთა ბორისისა და გლებისა, წმიდა ნათლისღებით რომანოზისა და დავითისა (1015 ს.

ამოდის 05.00
ჩადის 19.13

ამოდის 00.25
ჩადის 16.16

დაიბადნენ:

1809 – ალფრედ ტენისონი, ინგლისელი პოეტი. გარდაიცვალა 1892 წელს.

1817 – ჯოვანი სკუდიერი, იტალიელი არქიტექტორი. გარდაიცვალა 1851 წელს. მისი პროექტით აშენდა თბილისში ყოფილი ვორონცოვის ხიდი.

1899 – აკაკი ვასაძე, მსახიობი, რეჟისორი, ქართული თეატრის ერთ-ერთი ფუძემდებელი. გარდაიცვალა 1978 წელს.

გარდაიცვალნენ:

1637 – ბენ ჯონსონი, ინგლისელი დრამატურგი.
1660 – დიეგო ველასკესი, ესპანელი მხატვარი.
1969 – თეოდორ ადორნო, ფრანგი ფილოსოფოსი, სოციოლოგი.
1978 – ედუარდ დარელ სთოუნი, ამერიკელი არქიტექტორი.

მოვლენები:

1497 წელი – ბრისტოლში დაბრუნდა ჯონ კაბოტის ექსპედიცია, რომელმაც აღმოაჩინა კანადა.
1914 წელი – ავსტრია-უნგრეთმა ომი გამოუცხადა რუსეთს.
1926 წელი – 19 წლის გერტრუდა ედერლემ ქალთა შორის პირველმა გადაცურა ლა-მანშის სრუტე.
1965 წელი – ინდოეთის ჯარები პაკისტანში შეიჭრნენ.
1999 წელი – კომპანია „შელმა“ (ინგლისურ-ჰოლანდიური) და „პიეს-ჯიმ“ (ამერიკული) ხელი მოაწერეს ტრანსკასპიური მილსადენის მშენებლობის ხელშეკრულებას.

ღირსსახსოვარი დღეები:

ხიროსიმის დღე – გირთვული იარაღის აკრძალვისთვის ბრძოლის საერთაშორისო დღე.
ბოლივია – ეროვნული დღე.
საერთაშორისო დღე – მსოფლიო ექიმები მშვიდობისათვის.
არგენტინა – გავშვის დღე.
არაბეთის გაერთიანებული ემირატები – პრეზიდენტის დღე.

მედიანიუსი

ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსი

1 აშშ	– 1.8382 ლარი
1 ევრო	– 2.4297 ლარი
1 გირ. სტ.	– 2.9294 ლარი
100 რუბლი	– 5.0720 ლარი
1000 სომ. დრამი	– 5.0515 ლარი
1 აზ. მან.	– 2.2958 ლარი
10 უკრ. გრივნა	– 2.3362 ლარი
1 თურქ. ლირა	– 1.2149 ლარი
10 ჩინ. იუანი	– 2.7213 ლარი

ამინდი დღეს

თბილისი.	+21 – +35
ქუთაისი.	+26 – +38
ბათუმი.	+23 – +34
ზუგდიდი.	+23 – +34
თელავი.	+20 – +32

◎ ანეკდოტები

– იცი, ჩემო დაშა, ჩემი ცხოვრების ყველაზე საუკეთესო მომენტებს ფეხბურთს ვუმადლი, – ეუბნება სვეტა დაქალს.

– მოიცა, დავიჯერო, სტადიონზე დადიხარ ხოლმე ფეხბურთის საყურებლად?

– არა, სტადიონზე ჩემი ძმარი დადის, მე კი ამ დროს ჩემ მეზობლად, ვიტალიკასთან გადავდივარ.

* * *

– ლუსია, ნახე ერთი, ქუჩაში რა ტემპერატურაა?

– ნორმალური, ოცდათექვსმეტი და ექვსი.

* * *

წარსდგა პუტინი ღვთის წინაშე.

– ვლადიმერ, რა მოუვიდა წყალქვეშა ნავს? – ეკითხება ღმერთი.

– ჩაიძირა.

– ჰმ... სოფელს რა დაემართა?

– დაიწვა.

– რას ვიზამთ, – ჩაფიქრდა ღმერთი, – როგორც ჩანს, რუსეთთან დაკავშირებით შენთვის კითხვების დასმა უაზროგაა...

* * *

– მიხო, რატომ გადაიფიქრე მაროზე დაქორწინება? რაო, მამამისმა თანხმობა არ მოგცა?

– თანხმობა კი მომცა, მაგრამ მეტი არაფერი მოუცია და...

◎ კადრი

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გ. ახვლედიანის (ყოფილი პეროვსკაიას) ქ. 19
ინდექსი 66434

გამომცემლები:
შპს „თანადგომა -1- გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“ (დავით აღმაშენებლის 150. ტ: 899 79-76-79)
შპს „ახალი საუკუნე“
იბეჭდება „კოლორში“ (რკინიგზის ჩიხი, № 20)

მთავარი რედაქტორი
ალეკო ასლანიშვილი
99-62-77;
899 56-81-86

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გოგიაშვილი 899 53-76-16;
რუსლან რუსია 899 17-21-21;
სპარტაკ ქოგულია 899 36-00-35
პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე 879 01-04-77

ავტორთა საყურადღებოდ!
რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.